

“Voelkischer Beobachter” gazetesile aramızda hiç bir düşünce birliği olmadığını acıyarak görüyoruz

Mihver sulhunun ne olabileceğini araştıran bir yazımızda «Hayat sahası», «Yeni Nizam» gibi, hâlâ iyice ve açıkça anlatılmamış, anlaşılmasız Alman sulh hedeflerinin, bunlardan ürken memleketlere karşı Almanya düşmanları tarafından birer korkuluk gibi kullanıldığını yazarak, Avrupanın gelecek nizamı ve Birliği ne olursa olsun, yeni sulh Avrupasında hürriyetine ve istiklâline tam sahip milletlere yer olup olmayacağını sormuştuk.

«Voelkischer Beobachter» gazetesi bu yazımıza cevap verdi. Nasyonal - Sosyalist Partisinin sözcüsü olan bu gazete - «Küçük milletlerin hakkı» başlıklı cevabında «Avrupadaki küçük milletlerin siyasi durumları hakkında Berlinin görüş ve düşüncesini» belirtiyor.

Yazının yalnız Ajans tarafından verilen ve bayramdan önce gazetelerde çıkan hülâsasını okuduk, tam metnini henüz görmedik. Fakat bu hülâsadan da, Berlinin görüşünü anlamak mümkündür.

Alman gazetesi, yazısına: «Bize atılan bu taşın kaçınmak için hiç bir sebep yoktur» diye başlıyor. İlk şaşırtıcı nokta budur.

Kimseye taş atmak hiç aklımızdan geçmedi. Biz, en temis bir düşünce ile Alman gazetelerine, konuşma imkânı hazırlamak istedik. Almanyaya karşı samimi dostluk duyguları taşıyoruz. Geçen yaz gidip yakından görmek fırsatını bulduğumuz bu büyük milletin feragat ve fedakârlık, disiplin ve teşkilât kudretine, bir rejime ve bir ideale bağlılıklarına hayran kaldık. Çok kere yazdığımız bu düşünceyi tekrarlayışımız, Almanyaya dokunan herhangi bir meseleden bahsettiğimiz zaman, iyi niyetimizden şüphe edilmemesi içindir. Tek kaygımız Türkiyenin menfaati, değişmez mesleğimiz Türkiyenin millî politikasıdır. Bundan dolayı ne körü körüne herhangi bir propagandanın âleti oluruz, ne de herhangi sabit fikirlerle sağa sola satılmak âdetimizdir. Biz, ancak inandığımızı, bildiğimizi yazarız, ve bunun içindir ki her meselede, herkesle açık konuşmaktan çekinmeyiz. Almanyaya bakımından da açık konuşma zamanının artık geldiğine inanıyoruz.

Almanyanın sulh gayelerinin ortaya atılmasında iki türlü fayda umduk. Harbin dördüncü kışındayız. Bu gidişle beşinci kış da Avrupanın yağı, yığı ve ölümlü içinde geçirmeyeceğini kimse güvenilmez. Harbin bu geniş ve süregelen hâl, Millî Şefimizin dediği gibi, bir tarafın katli ve çabuk bir zafere dayanacak tağallübüne imkân olmadığını gösteriyor. Bütün Avrupayı işgal eden Almanya, «Zileddi Nizamı ancak kesin bir zafer ve sulh sayesinde kurabilir. Katli bir zaferin imkânsızlığı meydana çıkınca sulh için anlaşma lâzımdır. Anlaşma da ancak iki tarafın ne istediği açıkça belli olduktan sonra ortaya çıkabilecektir» ihtimalidir.

Bundan başka Almanya, son günlerde bir Avrupa Birliğini ileri sürmekte, bütün Avrupa milletlerini bu gaye uğruna elbirliğine çağırmaktadır. Bu milletler, bitaraf kalanlar, yahut işgal altında bulunanlar, Avrupa Birliğinde kendilerine ayrılan yer ne olduğunu önceden bilmek, ona göre hareket etmek istemezler mi? Bu birliğin şekli ne derece çekici ve güzel olursa, istekleri o kadar çoğalmaz mı?

Yazımızı, Almanyaya taş atmak için değil, bilakis bir dost sıfatıyla ve bu saf düşüncelerle yazmıştık. Yazımızı ve adımızı anarak cevap verilecek değerde görülmesi tesekkür borcumuzdur. «Voelkischer Beobachter» gazetesi'nin cevabını okuduk. Okuduk. Bu gazeteye göre, gelecek

Avrupada küçük milletlerin hakları konuşulurken, eskisi gibi gene büyük devletler söz sahibi olacaklardır. Demek ki müsavî haklar, müsavî şartlar içinde bir Avrupa Birliğine ve bu Birlik içinde milletlerin çalışma beraberliğine değil, Alman - İtalyan hegemonyasına dayanıyor.

Türkiyenin milletlerarası politika görüşünde «Büyük» ve «Küçük» tasnifine yer olmadığı gibi gelecek sulhün herhangi nizamında, Avrupanın — kimler olursa olsun — sadece bir iki iri devlet tarafından idaresine isteyerek, boyun eğmek niyetinde bulunmadığımızı kimse inmez meçhulü değildir. Şimdiye kadar Avrupadaki bütün harblerin, bu katı ve milletleri kendi çıkarlarına uydurmak isteyen büyük devletlerin karşılıklı menfaat kavgalarından çıktığını bildiğimiz için Avrupayı bu sefer de yalnız su veya bu zümreden bir iki devletin idare etmek istemesini yeni felâketlerin başlıca kaynağı sayarız. Bundan başka, eğer Avrupayı iki devletin idare etmesi ve herkesin bu güneş altında ki maddî manevî varlık payını yalnız iki devletin dağıtması milletlerin gelecek saadeti için gerekiyorsa, bu ağır ve yorucu vazifenin neden mutlaka Almanya ile İtalyaya düştüğünü, daha zengin ve daha cömert ellere bırakılmadığını anlamak güç olur.

Mihver nizamının Avrupadaki tatbikatı, ana prensiplerden daha az garip değildir. Berlin gazetesine göre «Yeni Avrupada küçük Devletlerin hayalî parlamentarizmi kalmıyacaktır.»

Parlamento sisteminin hayalî yahut gerçek, iyi veya kötü olduğunu münakaşa etmek başka, milletlerin kendilerini nasıl idare

Necmeddin Sadak

(Devamı sahife 2, sütun 1 de)

Millî Şef

Balikesir Halkevinde halka hitaben bir nutuk söyledi

Şehrimizi kısa bir müddet şereflendirdikten sonra Bursa'ya hareket eden Reisicumhur İsmet İnönü evvelki gün Bursadan ayrılarak zelzele felâketine uğrayan Bigadiç ve Sındırgı bölgelerini ziyaret etmiş zelzeleli yapıları tahribat ve alınan tedbirlerle yakından ilgilendikten sonra Balikesir'e şereflendirmiştir.

Millî Şef İsmet İnönü Balikesir Halkevinde halka hitaben aşağıdaki nutku irad etmiştir:

Balikesirli, aziz hemşerilerim, Bayram gününü aramızda geçirmekten pek memnun oldum. Hepinizin bayramınızı kutlarım. Bugün Bigadiç ve Sındırgı bölgelerimizi ziyaret ettim. Bigadiç sarsıntısından çok zarar görmüş, güzel ve şirin bir kasabamızı hemen tamamiyle harap olmuş, pek müteessir oldum. Fakat vatandaşlarımızı büyük sarsıntı içinde çok metin ve azimli görmek bana teselli ve kuvvet verdi. Milletimizin felâket muntakalarına candan ilgisli ve hükümet tedbirlerinin isabetli ve geniş ölçüde olması, felâketi az zamanda tamamiyle tamir edebileceğimize emniyet veriyor.

Bunları öğrenmekten sevindiğim gibi, benden dinlerken sizin de teselli bulacağınızı eminim. Bu sözlerim aynı zamanda Bigadiçlilere, bu son günlerde onlar gibi hasar gören yerlere hususla güzel Çoruma ve Meclitözümlü merkez ve köylerinde zelzele felâketi gören vatandaşlarımıza selâmlarımı, sevgilerimi ve yakın ilgisizliğimizi ifade ederim.

Bütün milletçe sevinçlerde beraberiz. Hele memleketimizin her köşesinde bir derdimiz olursa bütün milletçe beraber acı duymaktayız. Büyük ve kuvvetli bir milletin bütün esaslı meziyetlerini sapaşsız taşırız.

Sındırgıya da ziyaret ettim. Memleketimizin sevimli yerlerinden birisi olan Sındırgı, çalınan ve bahavâğıt bir halkın şereflendirmesi de çok değerli bir merkezimizdir. Vatandaşlarımıza fırsat buldukça Sındırgıyı görmelerini tavsiye ederim.

Balikesirli, bütün vilâyette her tarafa iyi çalışıyoruz. Sizden memlekete iyi havadis veriyorum ve bunun için seviniyorum. Hepinizi sevgi ile selâmlıyarak size şimdilik veda ederim. Şen ve esen kalın.

Millî Şef İsmet İnönü, Balikesir'de bir müddet istirahat buyurduktan sonra Bursa'ya dönmüştür.

Varlık vergisi listeleri yarın tekrar asılacak

Istanbul'da ödeme müddeti 1 ikincikânun cuma günü bitiyor

Türkiye'de tahakkuk ettirilecek varlık vergisinin yarım milyarı bulacağı tahmin ediliyor

Varlık vergisi listeleri İstanbul'da perşembe günü Maliye ve Belediye tahsil şubelerine asılmıştır. Verginin tahakkuku ile meğgul olan memurlar son 15 gün içinde geceli gündüzlü çalıştıktan sonra, kendilerine üç gün istirahat verilmesi muvafık görülmüş ve listeler cumartesi günü kaldırılmıştır. Yarın tekrar asılacak vergilerini öğrenmek isteyen mükellefler gene şubelere müracaat ederek namlarına tarhedilen Varlık vergisini kolaylıkla öğrenebileceklerdir. Kazanç üzerine tarholunan vergi listeleri Maliye, emlak üzerine tarholunan Varlık vergisi listeleri de Belediye tahsil şubelerine asılmıştır.

Listeler İstanbul'da 17 birincikânun perşembe günü asıldığından, vergiyi ödemek için tesbit edilen 15 günlük müddet 1 ikincikânun cuma günü bitecektir. Ödeme müddetine dair Varlık vergisi kanununun 12 nci maddesi şudur:

«Mükellefler vergilerini, tâlik tarihinden itibaren 15 gün içinde mal sandığına yatırmaya mecburdurlar.

15 günlük müddetin geçmesini beklemeden mahallin en büyük mal memuru, lüzum gördüğü mükellefler

lerin menkul ve gayri menkul mallarile alacak, hak ve menfaatlerinin ihtiyaten haczine karar verebilir.

15 günlük müddet içinde yatırılmayan vergilerin Tahsili emval kanununa tevfiakan tahsiline tevessül edilmekle beraber vergi miktarlarına müddetin dolmasından itibaren birinci hafta için yüzde 1 ve ikinci hafta için yüzde 2 zammolunur.

Tâlik tarihinden itibaren bir ay zarfında borçlarını ödemiye mükellefler, borçlarını tamamen ödeyinceye kadar memleketin herhangi bir yerinde bedenî kabiliyetlerine göre askerî mahiyetli haiz olmayan umumî hizmetlerde veya Belediye hizmetlerinde çalıştırılırlar.»

Varlık vergisi listeleri asılan yerler

Şimdiye kadar 14 vilâyetimizde Varlık vergisi listeleri asılmıştır. Evvelce de yazdığımız gibi, İstanbul vergi tutarı 344 milyon liradır. İzmir 26,701,766, Ankara 16 milyon 658,800, Adana 8,500,000, Mersin 2,173,206, Hatay 3,235,140, Muğla 444,000, Edirne 841,800, Aydın 1,381,619, Kayseri 745,000,

(Devamı sahife 2, sütun 3 de)

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Orta Don'da yeni Rus taarruzu inkişaf ediyor

Rus tebliğine göre Alman müdafaa hatları yarıldı, 13500 esir, 1320 top iğtinam edildi, dün de 10 u şehir olmak üzere 100 meskûn yer geri alındı

Londra 21 (A.A.) — Dün gece Moskovada neşredilen hususî tebliğ'e göre, Ruslar, dün merkez cephesinde ve Don nehrinde taarruzlarına devam etmişler ve 20 - 30 kilometre derinlikte ilerleyişler yapmışlardır. Almanlar, süratle cenup batıya çekilmektedir. Geri alınan 100 meskûn yer arasında 10 şehir vardır. Bunlardan ikisi Voronez - Rostof demiryolu hattı arasında bulunmaktadır.

Ruslar, beş günde 75 - 150 kilometrelik bir ilerleyiş yapmışlardır. Reuter muhabiri, Rostof şehrinin düşmesi ihtimali bulunduğunu bildirmektedir.

Böyle bir ihtimalin tahakkuku, Kafkaslarda bulunan Mihver kuvvetlerini son derece müskül bir duruma düşürecektir. Ruslar, bu yeni taarruzlarında şimdiye kadar Almanlardan 1350 esir, muhtelif çapta 1320 top, 800 havan, 89 tank, 77 mühimmat ve işe deposu zaptetmişlerdir. Dünkü muharebelerde 8,000 Alman öldürülmüştür.

Hususî Rus tebliğine göre, Rus taarruzu iki kol halinde inkişaf etmektedir. Birinci kol, Don nehrinin cenup istikametinde 65 kilometrelik bir cephe, ikinci kol da Büyük Don dırşesinde Sarafimof istikametinde ilerlemektedir. Bu iki Rus kolunun birleşmiş olmaları muhtemeldir. Fakat bu birleşmeyi teyideden bir haber yoktur.

Ruslar, derin vadiler, yüksek tepeler arasında ve üzerindin kurulmuş

Iberya ittifakı

İspanya ile Portekiz hükümetleri bir ittifak aktettiler

Londra 21 (A.A.) — Lizbondan bildirildiğine göre, dün İberya İttifakı bloku kurulmuştur. İspanya Hariciye Nazırı Jordana dün yaptığı beyanatta İspanyol - Portekiz İttifakının muhasamata iştirak etmek istemeyen iki milletin bir sulh âleti olduğunu söylemiştir. Portekiz Başvekilî B. Salazar da bu dostluk ve İttifakın sulh cephesi için bir istinatgâh olduğunu beyan etmiştir.

olan keşif Alman müdafaa hatlarını topçuları sayesinde yarmışlardır. Ruslar, Alman batarya mevzilerini o kadar iyi tesbit etmiş ki, Almanlar baraj ateşi açmaz, birçok top mevzilerini derhal tahrib etmişlerdir. Bunu müteakip uzun ve beyaz elbiseler giymiş olan Rus askeri buz tutmuş olan Don nehrini geçmişlerdir. Bazı yerlerde Alman

müdafaa mevzileri 16 kilometre derinlikte ve dört hattan müteşekkildi. Tipilere ve kar fırtınalarına rağmen takip hareketi devam ediyor.

Almanlar, esirlerin ifadesine göre, bu yeni Rus taarruzunu hiç beklemiyorlardı. Almanlar, 16 birincikânun günü sabah saat sekizde Ruslar top ateşine başlayınca, bu yeni taarruzu anlamışlardır. Bu yeni Rus taarruzunun inkişafı, merkez ve Leningrad cephesindeki vaziyetlere de tesir etmesi muhtemeldir.

Almanlar, bütün doğu cephesi boyunca teşebbüsü elden kaçırmışlardır. Cephenin zaif noktalarını aramak ve yeni darbeler indirmek Rus komutanlığının elindedir.

Kızıl Yıldız gazetesinin yazdığına göre, Şimal Buz denizinden Karadenize kadar uzayan bütün cephe boyunca Alman taarruzuna sahne olan tek kesim yoktur. En şimalde, Murmansk bölgesinde Ruslar, bir hücumla ehemmiyetli bir mevzii geri almışlardır.

Gece yarısı neşredilen mutlak Rus tebliğine göre, merkez cephesinde ve Stalingrad'da da Rus taarruzları devam ediyor. Almanların Sovyet müdafaa hatlarının arasından geçmek için yaptıkları ümitsiz gayretler boşa gitmiştir. Stalingradın cenup batısında Ruslar devamlı bir mukavemet ile nazilerin ilerlemelerini mâni oluyorlar.

Merkez cephesinde ve Veliki Luki'de ikinci derecede çarpışmalar olmuştur.

Rommel ordusunun ricatı durmadı

Tunus'ta mücadele, çamur dövuşüne döndü, Mihver üsleri bombalanıyor

Londra 21 (A.A.) — Rommelin geri çekilmekte olan kuvvetleri Essultana mevkiine varmışlardır. İngilizlerin takip kitaları, düşmanın artçı kuvvetlerine çarpışmaktadır.

Rommelün nakliye kolları 150 kilometre uzunluğunda bir saha dahilinde çekilmektedir. Elâgeyâ ile Trablusgarp arasında Buatraz muntakasında, sahil yumuşak olduğu için yoi 30 kilometre içeriden geçmektedir.

Bu kuvvetler, bir tarafı bataklık olan bu yoldan ayrılmamak mecburiyetinde oldukları için müttefik hava kuvvetleri için mükemmel bir hedef teşkil etmektedir. Müttefik hava kuvvetleri, yaptıkları hücumlarda büyük muvaffakiyetler elde ediyorlar.

Londra 21 (A.A.) — Tunusta devriye müsademelerinden başka mühim bir hareket olmamıştır. Şiddetli yağmurlar durduğu için iki taraf çamurlara batmış olan malzeme ve teçhizatlarını çıkarmakta meğguldürler.

B. Hitler'in karargâhında

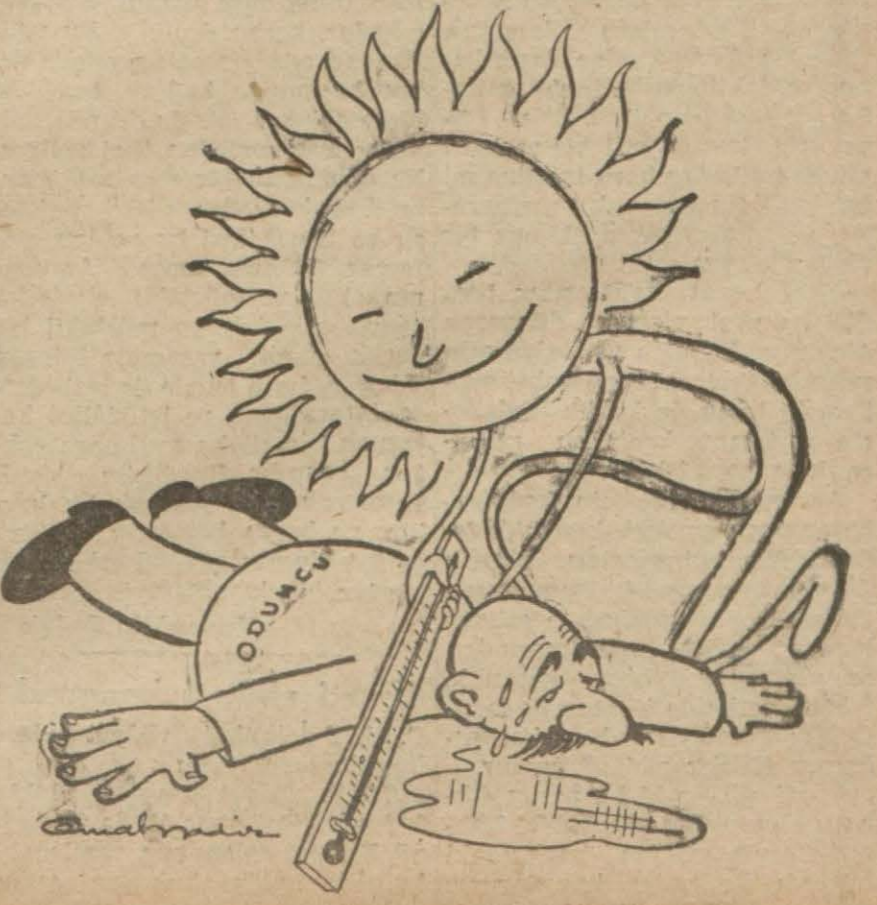
Londra 21 (A.A.) — Hitlerin umumî karargâhında, 18 ve 19 birincikânunlarda B. Ribbentrop, mareşal Keitel, mareşal Göring, kont Ciano ve İtalyan genel kurmay reisi general Cavalleronun iştirakinde mühim bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda B. Laval de hazır bulunmuştur. Bu toplantı vaziyetin, mihver için buharanlı bir sahaya girdiğine âlâmet telâkki edilmektedir. Hitlerin beyanatına göre bu toplantıda Fransaya ait meseleler görüşülmüştür. Mihverin tarafısız komşuları müteyakkuz olmak gerektir. Mihverin artan ümitsizliği, müttefikler tarafından cesaret verici bir âlâmet olarak telâkki edilmektedir.

Birmanya'da İngiliz taarruzu

Arazi ârzalı olduğundan ilerleyiş yavaş oluyor

Londra 21 (A.A.) — Birmanya'da İngiliz taarruzu devam ediyor. İngiliz kuvvetleri Akbay İmanına doğru ilerliyorlar. Fakat erazi ârzalı olduğundan ilerleyiş o kadar süratli yapılmamaktadır. Dün ilk defa olarak Kalküla İmanı bir hava hücumuna uğramıştır. Bu akın neticesiz kalmıştır.

Yeni Delhi 20 (A.A.) — Hindistan umumî karargâhının harb tebliği: Dünkü 19 ikincikânun günü kuvvetlerimiz Arakan'da cenuba doğru hareketlerine devam etmişlerdir. Düşmanla temas tesisi edilmemiştir.

Güzel havanın kurbanı!

SÖZÜN GELİŞİ

Geçmiş günlerin masalları

Çocukluğunun aydınlık günleri üzerine acı bir üzüyle eğildiği zaman hangi insan o parıltılı aynada, kaybolan her şeyle beraber uzun kış gecelerinde mindere oturmuş, bol etekleri etrafına dizilen gözleri uykularla dolu torunlarına masallar söylüyor büyük anneyi görür gibi olmaz? Bir salıncıkta dediği gibi «Harırsı kalbe ışıklarla dökiülen» çocukluk günlerim bir daha geri gelmemek üzere gitmiş onlar, mutlaaka saçları bembeyaz olmuş, gözlerinin feri sönmüş, yanakları yumuşak, ihtiyar ellerinin derisi çilli büyük annelerimizle beraber, bir yığın renk ve ışık halinde bizden uzaklaşmıştır. Fakat yarının taç çocukları eli sene sonra çocukluk günlerinin üzerine eğildikleri zaman o sıhrili aynada torunlarına «Kel oğlan», «Peri padişahı», «Kurt masalı» anlatarak onları hayal âleminin bilhüra köşklerinde dolaştıran bir büyük annenin tatlı yüzünü göremeyeceker diye korkuyorum. Çünkü bugünün genç anneleri masal bilmiyorlar.

Maarif Vekilliği yeni nesilleri minnettar bırakacak bir hızla çok gecikmiş bir işi, Avrupa klâsiklerinin dilimize çevrilmesi için bir an evvel başarmaya çalışırken ilk çıkardığı eserler arasında B. Vildan Âşir'in tercümesi olarak Charles Perrault'nun «Geçmiş günlerin masalları» nı da vermiş bulunuyor. Bu eser Fransız klâsikleri serisinin onuncu kitabı olarak çıkmıştır.

İçinde «Parmak çocuk», «Çizme kedi», «Mavi sakal», «Ormanda uyuyan güzel» gibi dünyaca meşhur masalları bulunan Perrault'nun kitabı hakikatte ne bu zatin, ne de Fransız milletlidir. Bu masallar Hindden kopma Şark masallarının hattâ bizim büyük annelerimizden dinlediğimiz «Kel oğlan» meceralarının motifleri, hayallerle doludur. Perrault ismini ebedî kılmak arzusuyla yazdığı bir çok eserden sonra akademiye âza olmuş, fakat Boileau'nun şamarları altında sinip edebiyattan âdetâ soğuduğu bir sırada sırf çocuklarını yetiştirmek ve âhir ömründe biraz da oyalanmak maksadıyla balkın dilinde dolaşan bu masalları mühim bir iş yaptığını farkında bile olmadan kaleme almıştır. İşte, o tarihten itibaren — on yedinci asrın sonu — bu masallar Perrault'nun ve Fransız milletinin olmuş, masallar muharrirlerini de ebedileştirmiştir.

Şimdi önümde çocuklarımıza verilecek kıymetli bir kitap halinde duran «Geçmiş günlerin masalları» bizim, hafızalarından silinmeye başlamış olan, genç annelerin çocuklarına anlatamadıkları kendi masallarımızı düşündürüyor. Acaba bir Perrault çıka gelinceye kadar dayanabilecekler mi?

Şevket Rado

“Voelkischer Beobachter,” gazetesile aramızda hiç bir düşünce birliği olmadığını acınarak görüyoruz

(Baş tarafı 1 nci sahifede) edebilecekleri kendilerinin kararlaştırmak hakkı başka şeydir. Bir milletin, iyi kötü, dilettiği idare şekli kabul etmesi hürriyet ve istiklâlinin ilk şartıdır. Nasyonal - Sosyalist idaresi veya faşist diktatörlüğü insanlar için bir cennet olabilir de bazı akılsız milletler parlamento ve hürriyet cehennemini tercih ederler. Buna karşılık, Berlin gazetesi, yeni Avrupada her milletin idare şeklinin Berlinde tayin edilceğini söylemek istiyorsa bu mesut Avrupa Birliğine çok müsteri çıkıyacağına şimdiden temin etmek isteriz. Onun için, yazılış yahut anlayışımızda yanlışlık olduğunu sanıyoruz.

Devam edelim. «Voelkischer Beobachter» yazan diyor ki: «Küre üzerinde belirmeye başlayan yeni hayat sahaları yeni bir nizam istemektedir, bu da, bu hayat sahalarının birliğine yapılacak boğucu müdahalelere karşı emniyet ifade eden devletlerin münakaşa götürmez sevk ve idaresile mümkündür.»

Bütün Mıhver sulhu, bu hayat sahaları düşüncesine dayanıyor. Bilinmeyen şey bu hayat sahalarının nerede başlayıp nerede bittiğidir. Alman gazetesinin «Belirmeye başlayan» dediği, yani henüz tamamlanmamış olan bu hayat sahaları, Mihver kuvvetlerinin işgal ettikleri, yahut daha da işgal etmek istedikleri topraklara, ve bu işgal hakkı, o devletlere hayat sahaları hakkı da veriyorsa Afrika bugünden Amerikan hayat sahaları olmuştur, yarın da Avrupa gene Amerika'nın ve İngiltere'nin hayat sahaları olabilecektir diyebiliriz. Hayat gibi ehemmiyetli bir varlığın sahaları bu kadar tahline mi bağlıdır? Bu çapaşık mefhumları ve nizamı bizim aklımız bir türlü almıyor.

Yeni hayat sahalarının istediği bu yeni nizamda dünyanın Almanya, Japonya ve İtalya arasında taksimi gibi bir garabet arzılıyor ki bunu da küçük devletlerin parlamentolarından gittikçe daha hayal buluruz.

Avrupa milletlerinin hodkâmbıktan vazgeçmeleri, karşılıklı fevkalâhlikta bulunmaları, otaşık Avrupa ekonomisi temposuna uymaları gibi tavsiyelere gelince bunları, açıkça anlatılmasından çekinilmiş, müphem, karanlık, fakat herhalde bir taraflı menfaatler gizlediklerinden korkutmuş fikirler gibi görüyoruz.

İtiraf edelim ki bu yazıyı dikkatle okuduktan sonra dahî Mihverin sulh şartları hakkındaki bilgimiz ilerlemiş, kaygılarımız azalmış ve değildir. Bir Alman sulh mebusların kongreye teşrifleri huna ve yeni Mihver nizamına

göre Avrupadaki milletlerin hudutları nasıl olacak? Suallimiz cevapsız kalmıştır.

Bununla beraber şüphe ve tereddüt götürmeyecek surette anlaşılmas esası noktalar da vardır ki bilinmes faydasız değildir. Başlıcası, yeni Avrupayı Almanya ve İtalyanın idare edecekleridir. Alman yazılarına göre küçük milletler, bu idare altında, eskisinden daha şerefli bir mevkiye bulunacaklardır. Küçük milletler bu yüksek şerefe can atarlar mı, bilmiyoruz. Fakat Türkiye gibi büyük milletler şerefi, ancak millî sınırları içinde tam bir istiklâl ve hürriyetle yaşamakta bulurlar.

Bütün bu bahislerde «Voelkischer Beobachter» ile aramızda hiç bir düşünce birliği olmadığını görmekte müteessifiz. Yazı şöyle bitiyor: «Avrupa düşmanı devletlere topraklarını bir basamak olarak hazır tutmak gibi tehlikeli bir düşünce ile oynayanlar Polonyanın Akabetini göz önünde tutmalıdır.»

Bu kuru tehdidin kime savrulduğunu sormayacağız. Çünkü Türkiye ile Almanya arasındaki dostluğu, bu dostluğun iki taraf için de faydalı olacağı bu tehlikeli devirde, gazete münakaşaları halk efkârında gölgelendirilmenin lüzumsuz olduğunu sanıyoruz. Yalnız şu kadar söyleyelim: Türkiye, tam ve dürüst bitaraflık politikası güdüyor. Harbin başındanberi türlü çetin imtihanlar geçiren bu politikamızın tek temel, bitaraflığı millî menfaatlerimize uygun buluşumuzdur, korku değildir. Bu politikadan ayrılmamak azmimiz de, harbin sonuna kadar, teşebbüs bizde oldukça, ateşin dışında kalmak kararımızdan ileri geliyor. Ne içtimizdeki bir menfaat hirs, ne dışardan gelecek herhangi teşir ve tazyik bizi bu yoldan ayıramaz. Sulhten sonra, Avrupa'nın hür ve müstaklil devletler camiasında hür ve müstaklil bir devlet olarak yaşamayı özleyen Türkiye, harb içinde de icabederse, bitaraflığını ve istiklâlini korumak için silâha sarılmaya çoktan hazırdır. Bu, bizim kendi kararımızdır. Yoksa, ne bu harbin, ne başka harblerin tarihinde Türkiye'nin gözünü yıldırarak hiç bir örnek yoktur.

Necmeddin Sadak

Parti vilâyet kongresi

C. H. P İstanbul vilâyet idare heyeti reisliğinden:

C.H.P. vilâyet kongresi 22/12/1942 salı günü saat 10 da Eminönü Halkevi salonunda yapılacaktır. İstanbulda bulunan sayın mebusların kongreye teşrifleri rica olunur.

AKŞAM SÜRÜR

DOSTLUK KUPASI MAÇLARI

Dünkü karşılaşmada Galatasarayla Beşiktaş 0-0 berabere kaldılar

Bayram tatilinden istifade edilerek üç kulüp arasında tertip edilen dostluk kupası maçlarına dün Şeref Stadında devam edilmiştir. Galatasaray ile Beşiktaş arasında yapılacak olan bu son karşılaşma, dostluk kupasının sahibini meydana çıkaracağından stad baştanbaşa dolmuş bulunuyordu.

Saat 16,15 de süreli alkışlar arasında sahaya çıkış takımları şu şekilde diadıldı:

Galatasaray: Osman - Faruk, Salim - Kemal, Arif, Bektaş - Hikmet, Muzaffer, Cemil, Orhan, Gâzânîr.

Beşiktaş: Mehmet Ali - Yavuz, Hürsto - Hüseyin, Ömer, İbrahim - Halls, Hakkı, Saim, Şeref, Sükrü.

Hakem: Sami Akkökney idi.

Oyuna Galatasarayın merkezden açılan bir hücumu ile başlandı. Beşiktaş müdafasında kendin bu hücumu derhal sağdan mukabele gördü. Anı olarak sola geçen topu, Faruku güzel bir vücut çalım ile atan Sükrü ortada ise de sağ açık Hakkın gütt atmaktaki gecikmesi ilk dakikada mühim bir fırsatın kaçımasına sebep oldu. Bu sırada Galatasaraydan Orhan sakatlanarak çıktı. Yehne Biliten girdi.

Oyunun ilk anları Beşiktaş lehine cereyan ediyor ve beş dakika içinde üç mühim tehlike atılan Galatasaray kaleci mütemadi big baskı altında bulunuyordu. Galatasaray müdafasını her iki cemahtan yapılan ve birbirini kovalayan bu akımları neticesiz bırakmak için canla başla çalışmak mecburiyetinde kalyordu. Bu arada Hakkı ve Sükrünün çok sıkı iki güttünü Osman fevkalâde kurtarılar parak öndedi.

Bu sıkı tazyik arasında Hakkı ile çarpışan Faruk bir müddet oyunu terketti ise de biraz sonra tedavil yapılarak tekrar oyuna girdi. Ve tam oyuna girdiği sırada da kaleye girmekte olan bir topu kornere atarak kurtarıp muhakkak bir gole mâni oldu.

Oyun başlayalı yarım saat olduğu halde Beşiktaş baskın devam ediyor ve Galatasaray kaleci faslaması bir şekilde tehlike atıyordu Bugün bozuk oynayan Galatasaray muhacimleri de Beşiktaş maif sahasında yakaladıkları ender fırsatları kaçırmakta birbirleriyle yarış ettiklerinden oyun tamamen Galatasaray müdafasının sırtına yüklenmiş bulunuyordu.

Diğer taraftan Beşiktaşlılar da ezici bir üstünlük kurarak tamamen Galatasaray kaleci önünde oynamalarına rağmen bir türlü sayı çıkarmıyorlardı. Nitekim sıyah beyazların bütün çabaları semeresiz geçerek ilk devre 0 - 0 beraberlikle nihayetlenildi.

İKİNCİ DEVRE
İkinci devreye Beşiktaş aynı takımla çıktı. Galatasaraylılar ise haf oynayan Kemalın yerine Küçük Mustafa'yı almış ve muhacim hatına da Bilitenin yerine Orhanı getirmişlerdi. Oyuna Beşiktaşın merkezden açılan bir hücumu ile başlandı. Salimın enerjik bir müdahalesi ile akim kalan bu hücum tekrar Beşiktaş nisif sahasına intikal etti. Bu devrenin ilk anları müsavi hücumlar arasında ve müvazeneli bir şekilde geçiyordu.

Beşiktaşın ilk devredeki üstün oyununu bu devrede tutturamadığı ve Galatasaraylıların bundan istifade ederek rakip kaleyi tehdit ettiği görüldü.

Bu sırada Galatasaray sağ açığı Hikmet çok müsait pozisyonda aldığı

iki güzel peni açıcısından avuta atarak heba etti. Cemilin bir fid defa yalnız başına Beşiktaş müdafasını delmek teebbüdü neticesiz kaldı. Galatasaray muhacim hatında oynayan Küçük Muzaffer bugün her nedense çok bozuk oynadığından ayağına gelen bütün topları tek tip müdafasaya kapıyordu.

On beş dakika karşılıklı akımlar arasında ve zaman zaman her iki kulübü de tehlikelere sokan oyun bu dakikada itibaren kısa bir müddet için tekrar Beşiktaş basına altına girdi ise de bugün harikulade bir oyun tutturana emektar Faruk bütün Beşiktaş alınılarına muvaffakiyetle durdurarak kaleini tehlikeden usaklatıyordu.

On dakika kada devam eden Beşiktaş hücumlarının tehlikesiz bir şekilde atılan sarı kornemhas müdafasın uzun vuruşları ile oyunu tekrar açmağa muvaffak oldular.

32 nci dakikada geriden uzun bir pas alan Hikmet, Beşiktaş müdafalarının ileride bulunmasından istifade ederek kaleye kadar götürdüğü topu beklemeden güte tahvil etti ise de Mehmet Ali güzel bir blonjonle bunu öndedi.

Oyun sonları yaklaştıkça heyecanlı bir şekle girdi. Bilhassa Beşiktaşlıların bütün enerjilerini kullanan rakip kaleye yüklendikleri görüldü. Fakat bugün gol yapmamaya ahdetmiş gibi her tarafa yetişen Farukun cansiparane bir şekilde yaptığı müdahaleler bütün akımların neticesiz kalmasına sebep oluyordu.

Dünkü Galatasaray, Beşiktaş maçını golsüz bir vaziyette berabere nihayetlenmesine başı başına Farukun âmil olduğunu tereddütsüz olarak iddia edebiliriz. Galatasarayın ve millî takımımızın eşsiz müdafil olan Faruk dünkü maçta her topa müdahalesinde muvaffak oldu ve bütün vuruşlarında da kaleini mühim bir tehlikeden usaklatırdı. Kendisini tebrik etmek bir vazifedir.

Oyunun son dakikaları Beşiktaş muhacimleri ile Galatasaray müdafaları arasında çetin bir çekişme halinde geçti. Bu çabuşmalar semere vermediklerinden takımlar sahadan 0-0 berabere ayrıldılar. Şahî Tezcan

Kır koşusu
İstanbul atletizm ajanlığı tarafından tertip edilen Mıhva kır koşusu dün sabah Şişli sırtlarında yapılmıştır.

Küçükler ve büyükler arasında olmak üzere iki sınıf atlet arasında yapılan bu koşularda 3000 metrede Kurtuluştan Ksanaks 13.28 ile birinci, aynı kulüpten Koço İkinci, Galatasaraydan Ali üçüncü olmuşlardır.

5000 metrelik koşuda Galatasaraydan Ali Karaduman 16.043 ile birinci, Savassordan Nuri İkinci, Galatasaraydan Ahmet Hataylı üçüncü olmuşlardır.

Kupa maçları
Bayramın ikinci günü Şeref ve Fenerbahçe stadlarında yapılan kupa maçlarında Fenerbahçe, Davutpaşayı 4 - 2, Beyoğluspor, Süleymanlıyı 2 - 1 mağlup etmiştir.

lig maçları
Dün Şeref ve Fenerbahçe stadlarında lig maçlarının ikinci devre karşılaşmalarına başlanmıştır. Yapılan maçlarda vefa - Kasımpaşayı 3 - 1 yenmiş, Beykozla İstanbulspor 1 - 1 berabere kalmışlardır.

Varlık vergisi listeleri

(Baş tarafı birinci sahifede)

Tekirdağ 576,000, Mardin 281,951 lira Varlık vergisi ödeyecektir.

Türkiyede tahakkuk ettirilecek Varlık vergisinin yarım milyon bulacağı tahmin olmaktadır.

İzmir'de

İzmir 17 (Ticaret Gazetesi) — Varlık vergisi listeleri, piyasada bazı tesirler göstermekten hali kalmamıştır. Şimdiki halde durgunluk devam etmektedir. Ödeyecekleri vergi miktarı yüksek olanlar, ellerindeki mal mukabilinde para teminine çalışmaktadır. Bir kısım tacirler ve bazı şirketler şimdiden vergi borçlarını ödemeye başlamışlardır.

Varlık vergisi ilk tesirini bina kıymetleri üzerinde göstermiştir. Yakin bir zamana kadar çok yüksek fiate satın alınmış olan binaların kıymeti şimdi çok düşük gösterilmektedir.

Piyasada diğer maddeler üzerinde de büyük bir tebeddül yoktur. Bu husustaki neticeler, ancak hareketli satışlar başladığı zaman anlamak mümkün olacaktır.

Samsunda iki zelzele

Zayıt ve tahribat vuku bulmadı

Samsun 21 (Akşam) — Bugün saat 17,5 da şiddetli bir zelzele oldu. Bunu sekiz dakika sonra orta şiddette ikinci bir zelzele takipetti. Bu son iki zelzele ile bir ay içinde 12 defa zelzele olmuştur. Can ve mal kaybı yoktur.

Birleşik Amerikan varidatı

Vaşington 20 (A.A.) — Ticaret Nazırı B. Jessjones, 1942 yılı Birleşik Amerika millî varidatının şimdiki kadar kaydedilenlerden çok fazla olarak milyarlarla yükseleceğini söylemiş ve 1943 yılı millî varidatın bir çok milyarlar daha fazlalık göstereceğini ilâve etmiştir.

Nazır, millî faaliyetin bütün sahalarında istihsalın 1942 yılından olduğu kadar hiç bir zaman yükselmediğini belirtmiştir.

HARB DURUMU

Doğu cephesinde karşılıklı taarruzlar

Ruslar merkezde büyük bir taarruza geçtiler — Almanlar da bir karşı taarruza başladılar

Doğu cephesinde:

Eyvelki gece Moskovada neşredilen bir Sovyet husuf tebliği, Rus kitalarının Stalingrad ile Moskova arasında, Voronez muntakasında büyük ölçüde taarruza geçtiklerini ve Alman hatlarını iki noktada yardıklarını bildirmiştir. Tebliğe göre bir noktada açılan gödik 90, diğer noktada 25 kilometre genişliğindedir. Rus kitaları gödiklerden 60 kilometre derinlikte ilerlemişler, Kantemirovka, Bogaskaya'yı, dört kasabayı ve 200 meskün yerı zaptetmişlerdir. Gene Sovyet tebliğine göre Ruslar Almanlardan 10 bin esir, pek çok ganaim almışlardır. Almanlar harb sahanesinde 20 bin ölü bırakmışlardır.

Sovyet tebliğinde ismi geçen yerler Voronez - Rostov demiryolu üzerindedir. Ruslar Stalingrad ile Voronez arasında ve Don nehri üzerinde Bogucarda bir köprübaşı muhafaza etmişlerdir. Anlaşıldığına göre buradan nehri geçmişler ve Alman hatlarını yararık ilerletmişlerdir. Sovyetlerin Don nehrinin bir kolu olan Cir nehri boyundaki Alman kuvvetlerinin gerilerine düşmek istedikleri anlaşılmaktadır. Bugünkü hareket henüz böyle bir tehlike göstermiyorsa da Sovyet ilerlemekte devam ederler ve daha cennupta mühim bir kavşak noktası olan Millero'yu ele geçirebilirlerse, buradaki Alman kuvvetleri güç bir duruma düşebilir. Kızıl Yıldız gazetesi yazdığı bir makalede: «Bu defa Almanların tutunmasına müsaade etmeyeceğiz demizdir. Bu yazı ve tebliğde muvaffakiyet gösteren birçok Rus generallerinin isimlerini bildirilmes, Sovyetlerin taarruza bütüyük ümitlerle başladıklarını göstermektedir.

Diğer taraftan dün Londra radyosu, Almanların Rus taarruzunu durdurmak için Voronez'in cenubunda şiddetli bir karşı taarruza giriştiklerini bildirmiştir. Bu taarruz gelişme gösterirse, nehri geçen Sovyet kitalarını güç duruma düşürebilir. Her halde bu muntakadaki muharebeler ehemmiyetli bir şekle almıştır.

Şimali Afrikada:
Sekizinci ordu, Rummel'in kuvvetlerini takibetmeğe devam ediyor. İngilizler şimdi Sirte'ye yaklaşmışlardır. Sirte, çölde oldukça muntazam bir limandır. İngilizler burasını ele geçirdikten sonra denizden işe ve levazım sevki bakımından istifade edebileceklerdir.

Dün Londra radyosunun verdiği bir habere göre, Mihver Trablusgarpdaki kuvvetlerini Tunus'a çekmektedir. Tunus'a İtalya yolile de yeniden birçok takviye kitaları gelmiştir. Şimdi Mihver kitaları ağır topları almışlardır. Şimali Afrikadaki asıl mühim muharebelerin burada cereyan edeceği anlaşılmaktadır.

Uzak Doğuda:
İngiliz kuvvetleri Hint - Birmanya hududunda taarruza geçmişler ve Birmanya topraklarına girerek ilerlemeğe başlamışlardır. Şimdi Birmanyanın mühim bir limanı olan Akyab'a 90 kilometre mesafede bulunuyorlar. Japonların bu ileri hareketine mukavemet göstermedikleri ve geri çekildikleri bildirilmektedir. İngilizler bu ilerlemenin büyük bir taarruz mahiyetinde olmadığını bildiriyorlarsa da İngiliz kuvvetlerinin hedefinin Şimali Birmanya'yı ele geçirmek, bu suretle Çin'e yardım yolunu açmak istedikleri anlaşılmaktadır. Bunun için bu taarruz hareketinin göstereceği gelişme de Uzak Şarkta harbin bundan sonra alacağı şekil bakımından mühim olacaktır.

Yabanî nebatlardan istifade ediliyor

Avrupa'da Safran çiçeği tohumundan çok miktarda yağ çıkarılmasına başlandı

Şimdiki harb birçok yabanî nebatları kıymetlendirmiştir. Bunların arasında safran çiçeği vardır. Buna frenkler Saflor diyorlar ki safran çiçeğini ifade eden mürkekep kelimenin kasıtlımsı şeklidir. Asıl fennî adı boya nebatı mânasını ifade eden Carthamus Tinctoris'dir. Deve dikenî cinsinden olup çiçekleri bir kabuğun içinde mazruf küçük yapraklardan müteşekkildir. Bu nebat Avrupanın birçok yerlerinde kırlarda yabanî halde büyümektedir. Çiçeklerinde kırmızı boya maddesi vardır. Bu sebeple Safran çiçeği adını almıştır. Şimdiye kadar bu nebat boya maddesi ihtiva ettiğinden bir derece kıymet verilmekteydi. Şimdi ise, tohumları yağ fıçısı denilecek kadar bol yağ ihtiva eylediğinden en kıymetli nebatlar sırasına geçmiştir.

Bu nebatı ekerek yetiştirilmeğe müsaittir. Çiçeği içindeki tohumlar Ay çiçeği tohumlarına benzemektedir isede daha küçüktür. Safran çiçeğinin tohumlarının çok yağ verdiğini ilk keşfeden Macarlar olmuş, bunlar adını değiştirerek «Yağ fıçısı» demişlerdir.

Bu nebatın üç nevi vardır. Biril büyük yapraklı ve gayet dikenlidir. Diğer küçük yapraklı ve az dikenlidir. Üçüncü nevi hiç dikenlidir. Yağlı tohumu çok veren iri yapraklı ve çok dikenli olan nevidir.

Boyu vasatı olarak bir metre

yirmi santimdir. Gayet lâtif sarı çiçek verir. Çiçekler olgunlaştığı zaman yağlı tohumları meydana gelir.

Kuru ve susuz topraklarda yetişmeğe müsait bir nebat olan safran çiçeği ekildiği zaman sulanmağa muhtaç değildir. Gövdesi çok sağlam olduğundan her türlü şiddetli rüzgâr ve yağmurlar karşısında kırılmaz ve devrilmez. Tohumlarının yağlı alındıktan sonra kalan posası hayvan beslemek için yarar.

Safran çiçeği tohumundan çıkarılan yağ yemek pişirmek için gayet nefisdir. Bu nebat ilkbaharda ekilir. Temmuzda çiçek açar. ağustosun sonunda tohumu yetişir. Mahsulü buğday hasadından sonra ve patates ve emsal sebze hasadından evvel almır.

Kabuğu çıkarılmamış tohumların muhteviyatından yüzde 18 ilâ 30 kısmı hâlis yağ verir.

Kabuğu çıkarılan tohumların muhteviyatından yüzde 57 ilâ 60 kısmı hâlis yağ temin eder. Ay çiçeği tohumunun yağ kısmı yüzde 28 ilâ 34 hasaşın yüzde 40 - 47 ve koltrenin yüzde 42 - 47 dir. Keten tohumu yağı hilâfına safran çiçeği/yağı çabuk kurur ve dalma açık rengini muhafaza ederek kararmaz. Yemekte kullanıldığı gibi sabun imaline de çok müsaittir. İki senedenberi Almanyada ve Orta Avrupada Tuna havzasında bu nebat yetiştirilmekte ve hektar başına 1700 kilo yağ istihsal edilmektedir.

Anadolunun tam ortasında bir mahalle içinde gelişigüzel dolaşıyordum.

Hiç bir güzelliği olmamakla insana ıstırap veren sokoklar... Yerler çamur, binalar ve duvarlarda da çamur rengi... Bu eşsizlik insanı bunaltıyor.

Ara sıra, çölede vaha gibi, karşına bir Selçuk binası çıkmakta... yahut bir Osmanlı minaresi, Evkafı hayriye çeşmesi... Bu anıtlarla şimdiki insanlarımızın kendilerine reva gördükleri yapılar arasında ne tezat...

Bunları düşünerek yürüyordum.

Ansızın, bir köşe başında, beton, kübik bir bina gördüm. Komşularından apayrıydı. Yayvan pencerelerle, acayip kapı ile dikkati celbediyordu. İçinde de bol ışık...

«Şüphesiz, mahalle arasına sokulmayı kârli saymış bir pratişyen doktorun evi olacak.» diye düşündüm.

Durup baktım: Kapısını lâubali şekilde iterek içeri giren girene... Bunlar, yenilerini dirseklerine kadar sıvması hemşeriler... Kasketlerinin güneşlik kısmı da enselerine çevrilmiş... Bir dua mırıldanıp kapıdan dalyorlar... Belli ki, henüz aptes almışlar... Acaba doktorun kayıvaldesi mevlit filân mı okutuyor?...

Köşe başında, duran bir adam, elini şakağına koyarak ezan okumağa başladı. Ben meseleyi henüz anlıyamadım.

«Burası neresi?...» diye sormam lâzım geldi.

«Cami! - dedikleri zaman bile bunun hakikat olabileceğini zihnime yediremedim...

Suadiye kaçımı plâj binası cami olabilir miydi?..

Minaresi yok, sadırması yok, güvercini yok, üslubu yok... Yok, yok...

İçeri girdim. Duvarlara, acemi hattatlar, Allahın, Peygamberin, dört ilk halifenin isimlerini eciş büciş yazmış. Yerlerde Demirci hahırları...

Bir kübik yuvarlak dolap gördüm. Pırıl pırıl yağlı boya... Kapağı vardı. Adamın biri açarak içinden kayboldu... Meğer gerilerde ikinci bir yarım kat daha varmış. (Kadınlara mahsus kısmı neviden). Oraya da bu kübik merdivenden çıkılmış...

İşin garibi şudur: Meğer bu nevi camiler bundan ibaret değilmiş. Daha pek çokları varmış da ben farkında değildim.

Birincisini görmem öbürlerine de dikkat etmeme sebep teşkil etti: Nitekim, bir kaç yüz metre ileride bunun aşağı yukarı bir benzerini, biraz ötede bir diğerini gördüm.

Biz Türkler, sivil mimari denen, dünyevi ihtiyaçlara ait binalara pek ehemmiyet vermemişiz. Fakat dini ve içtimai yapılarımız, daima gözü okşar, daima bir kıymet ifade ederdi.

Meşhur mimar profesör Süe bir gün bana şöyle demişti: «En sefil halk bile, umumi binaların zarafet yahut ihtisamile bir ihtiyacı tatmin eder. Şehirler, yüksek mimari eserleri onun için lâzımdır.

Eski çeşmelerimiz, Selçuk ve Osmanlı âbidelerimiz bu ihtiyacı bol bol tatmin ediyordu. Mektedirler, Halkevleri vesairenin binaları, âbidevari olmaktan ziyade pratik yapılar. Halkın, kendi parası ile cami yaptırırken, Allahın evini doktorun evine benzetmesi cidden acınacak bir zevk düşkünlüğüdür. Bilhassa dini mimaride bu derece mükemmel bir ananesi olan bir millet için... Bunda da, «hükümet yol göstere!» diyecek değiliz... Nümuneler yurdun her tarafına namütenahi yayılmıştır. Mademki para sarfediliyor, aynı para ile mükemmellerini yapmamak için hiç bir sebep yoktur.

(Vâ - Nû)

Benzin istihkakı

Hususî otomobiller de yarıya indirildi

İstanbul Vilâyetinden: 21/12/942 gününden itibaren benzlele müteharrik nakil vasıtalarından Kor diplomatike ait motorlî nakliye vasıtaları ile otobüsler hariç kamyon, kamyonet, taksî ve kararnamelerle tahdidattan istisna edilmiş hususî otomobillerin günlük benzin istihkakları ikinci bir tebliğe kadar yarıya indirilmiştir. Tebliğ ötür.

İstanbul - Beyoğlu

İstanbul - Beyoğlu

Çift araba işletilmesi düşünüyor

Tramvay durak yerlerinin azalması üzerine tramvay arabalarının bir şebeke üzerindeki devirleri kısaltıldığından, hem zamandan kazanılmış, hem de fazla araba işletmeğe imkân bulunmuştur.

Diğer taraftan Tramvay hareket daireisi reisliği, Beyoğlu ile İstanbul arasındaki yolcu nakliyatı için yeni bir tedbir alınmasını teklif etmektedir. Şişhane yokuşundan geçecek arabalara römork ilâve etmek suretilir — meselâ Bebek - Eminönü hatında olduğu gibi — bu şebeke üzerinde de iki araba işletilmesi düşünüyor. Şişhane yokuşunun çok dik olması yüzünden, umum müdürlük makamı Hareket daireisinin bu düşüncesini — bir kazaya meydan vermemek endişesiyle — pek de tasviyetmemektedir. Fakat Hareket daireisi, motrislerle römorkların - şimendifer vagonlarında olduğu gibi - bağlanmaları ve yol üzerinde bazı tahkimat ve ıslahat yapılmak şartıyla Şişhane yokuşu üzerinde iki vagonluk katarların işletilmesi mümkün olduğunu ileri sürmektedir. Hareket daireisinin bu teklifi müspet netice verirse ve Umum müdürlük de tasviyederse, Şişhane yokuşundan katar halinde vagon işletmek kabil olacaktır.

İhtikâr

Bir ay içinde 185 vaka tesbit edildi

Muhtelif erkaz ve esya maddeleri satanların ihtikâra sapıp sapmadıkları Vilâyet makamı ve kaymakamlıklar tarafından yakından takibedilmektedir. Son bir ay içinde 15, ikinciteşrin tarihinden 15 ilkkânun tarihine kadar bir ay içinde 185 ihtikâr vakası tesbit edilmiş ve bunlar Milli Korunma mahkemesine verilmiştir. Belediye, ihtikâr işlerini daha yakından takibedebilecek bir teşkilât kuracaktır.

İşin garibi şudur: Meğer bu nevi camiler bundan ibaret değilmiş. Daha pek çokları varmış da ben farkında değildim.

Birincisini görmem öbürlerine de dikkat etmeme sebep teşkil etti: Nitekim, bir kaç yüz metre ileride bunun aşağı yukarı bir benzerini, biraz ötede bir diğerini gördüm.

Biz Türkler, sivil mimari denen, dünyevi ihtiyaçlara ait binalara pek ehemmiyet vermemişiz. Fakat dini ve içtimai yapılarımız, daima gözü okşar, daima bir kıymet ifade ederdi.

Meşhur mimar profesör Süe bir gün bana şöyle demişti: «En sefil halk bile, umumi binaların zarafet yahut ihtisamile bir ihtiyacı tatmin eder. Şehirler, yüksek mimari eserleri onun için lâzımdır.

Eski çeşmelerimiz, Selçuk ve Osmanlı âbidelerimiz bu ihtiyacı bol bol tatmin ediyordu. Mektedirler, Halkevleri vesairenin binaları, âbidevari olmaktan ziyade pratik yapılar. Halkın, kendi parası ile cami yaptırırken, Allahın evini doktorun evine benzetmesi cidden acınacak bir zevk düşkünlüğüdür. Bilhassa dini mimaride bu derece mükemmel bir ananesi olan bir millet için... Bunda da, «hükümet yol göstere!» diyecek değiliz... Nümuneler yurdun her tarafına namütenahi yayılmıştır. Mademki para sarfediliyor, aynı para ile mükemmellerini yapmamak için hiç bir sebep yoktur.

İstanbul - Beyoğlu

Çift araba işletilmesi düşünüyor

Tramvay durak yerlerinin azalması üzerine tramvay arabalarının bir şebeke üzerindeki devirleri kısaltıldığından, hem zamandan kazanılmış, hem de fazla araba işletmeğe imkân bulunmuştur.

Diğer taraftan Tramvay hareket daireisi reisliği, Beyoğlu ile İstanbul arasındaki yolcu nakliyatı için yeni bir tedbir alınmasını teklif etmektedir. Şişhane yokuşundan geçecek arabalara römork ilâve etmek suretilir — meselâ Bebek - Eminönü hatında olduğu gibi — bu şebeke üzerinde de iki araba işletilmesi düşünüyor. Şişhane yokuşunun çok dik olması yüzünden, umum müdürlük makamı Hareket daireisinin bu düşüncesini — bir kazaya meydan vermemek endişesiyle — pek de tasviyetmemektedir. Fakat Hareket daireisi, motrislerle römorkların - şimendifer vagonlarında olduğu gibi - bağlanmaları ve yol üzerinde bazı tahkimat ve ıslahat yapılmak şartıyla Şişhane yokuşu üzerinde iki vagonluk katarların işletilmesi mümkün olduğunu ileri sürmektedir. Hareket daireisinin bu teklifi müspet netice verirse ve Umum müdürlük de tasviyederse, Şişhane yokuşundan katar halinde vagon işletmek kabil olacaktır.

İhtikâr

Bir ay içinde 185 vaka tesbit edildi

Muhtelif erkaz ve esya maddeleri satanların ihtikâra sapıp sapmadıkları Vilâyet makamı ve kaymakamlıklar tarafından yakından takibedilmektedir. Son bir ay içinde 15, ikinciteşrin tarihinden 15 ilkkânun tarihine kadar bir ay içinde 185 ihtikâr vakası tesbit edilmiş ve bunlar Milli Korunma mahkemesine verilmiştir. Belediye, ihtikâr işlerini daha yakından takibedebilecek bir teşkilât kuracaktır.

İşin garibi şudur: Meğer bu nevi camiler bundan ibaret değilmiş. Daha pek çokları varmış da ben farkında değildim.

Birincisini görmem öbürlerine de dikkat etmeme sebep teşkil etti: Nitekim, bir kaç yüz metre ileride bunun aşağı yukarı bir benzerini, biraz ötede bir diğerini gördüm.

Biz Türkler, sivil mimari denen, dünyevi ihtiyaçlara ait binalara pek ehemmiyet vermemişiz. Fakat dini ve içtimai yapılarımız, daima gözü okşar, daima bir kıymet ifade ederdi.

Meşhur mimar profesör Süe bir gün bana şöyle demişti: «En sefil halk bile, umumi binaların zarafet yahut ihtisamile bir ihtiyacı tatmin eder. Şehirler, yüksek mimari eserleri onun için lâzımdır.

Eski çeşmelerimiz, Selçuk ve Osmanlı âbidelerimiz bu ihtiyacı bol bol tatmin ediyordu. Mektedirler, Halkevleri vesairenin binaları, âbidevari olmaktan ziyade pratik yapılar. Halkın, kendi parası ile cami yaptırırken, Allahın evini doktorun evine benzetmesi cidden acınacak bir zevk düşkünlüğüdür. Bilhassa dini mimaride bu derece mükemmel bir ananesi olan bir millet için... Bunda da, «hükümet yol göstere!» diyecek değiliz... Nümuneler yurdun her tarafına namütenahi yayılmıştır. Mademki para sarfediliyor, aynı para ile mükemmellerini yapmamak için hiç bir sebep yoktur.

İstanbul - Beyoğlu

Çift araba işletilmesi düşünüyor

Tramvay durak yerlerinin azalması üzerine tramvay arabalarının bir şebeke üzerindeki devirleri kısaltıldığından, hem zamandan kazanılmış, hem de fazla araba işletmeğe imkân bulunmuştur.

Diğer taraftan Tramvay hareket daireisi reisliği, Beyoğlu ile İstanbul arasındaki yolcu nakliyatı için yeni bir tedbir alınmasını teklif etmektedir. Şişhane yokuşundan geçecek arabalara römork ilâve etmek suretilir — meselâ Bebek - Eminönü hatında olduğu gibi — bu şebeke üzerinde de iki araba işletilmesi düşünüyor. Şişhane yokuşunun çok dik olması yüzünden, umum müdürlük makamı Hareket daireisinin bu düşüncesini — bir kazaya meydan vermemek endişesiyle — pek de tasviyetmemektedir. Fakat Hareket daireisi, motrislerle römorkların - şimendifer vagonlarında olduğu gibi - bağlanmaları ve yol üzerinde bazı tahkimat ve ıslahat yapılmak şartıyla Şişhane yokuşu üzerinde iki vagonluk katarların işletilmesi mümkün olduğunu ileri sürmektedir. Hareket daireisinin bu teklifi müspet netice verirse ve Umum müdürlük de tasviyederse, Şişhane yokuşundan katar halinde vagon işletmek kabil olacaktır.

İhtikâr

Bir ay içinde 185 vaka tesbit edildi

Muhtelif erkaz ve esya maddeleri satanların ihtikâra sapıp sapmadıkları Vilâyet makamı ve kaymakamlıklar tarafından yakından takibedilmektedir. Son bir ay içinde 15, ikinciteşrin tarihinden 15 ilkkânun tarihine kadar bir ay içinde 185 ihtikâr vakası tesbit edilmiş ve bunlar Milli Korunma mahkemesine verilmiştir. Belediye, ihtikâr işlerini daha yakından takibedebilecek bir teşkilât kuracaktır.

İşin garibi şudur: Meğer bu nevi camiler bundan ibaret değilmiş. Daha pek çokları varmış da ben farkında değildim.

Birincisini görmem öbürlerine de dikkat etmeme sebep teşkil etti: Nitekim, bir kaç yüz metre ileride bunun aşağı yukarı bir benzerini, biraz ötede bir diğerini gördüm.

Biz Türkler, sivil mimari denen, dünyevi ihtiyaçlara ait binalara pek ehemmiyet vermemişiz. Fakat dini ve içtimai yapılarımız, daima gözü okşar, daima bir kıymet ifade ederdi.

Meşhur mimar profesör Süe bir gün bana şöyle demişti: «En sefil halk bile, umumi binaların zarafet yahut ihtisamile bir ihtiyacı tatmin eder. Şehirler, yüksek mimari eserleri onun için lâzımdır.

Eski çeşmelerimiz, Selçuk ve Osmanlı âbidelerimiz bu ihtiyacı bol bol tatmin ediyordu. Mektedirler, Halkevleri vesairenin binaları, âbidevari olmaktan ziyade pratik yapılar. Halkın, kendi parası ile cami yaptırırken, Allahın evini doktorun evine benzetmesi cidden acınacak bir zevk düşkünlüğüdür. Bilhassa dini mimaride bu derece mükemmel bir ananesi olan bir millet için... Bunda da, «hükümet yol göstere!» diyecek değiliz... Nümuneler yurdun her tarafına namütenahi yayılmıştır. Mademki para sarfediliyor, aynı para ile mükemmellerini yapmamak için hiç bir sebep yoktur.

İstanbul - Beyoğlu

Çift araba işletilmesi düşünüyor

ŞEHİR HABERLERİ

GARIP ADETLER:

Misafirlerin pabuçları içine atılan tuz..

Kesilen kundurular, sacayağından geçen kediler, gece yasakları..

Bir gazetede Amerikada eskiden beri devam eden bir takım garip âdetlerden bahsediliyordu.

Aklıma bizdeki, şimdiki tamamile maziyeye karışık, bazı son derecede tuhaf âdetler geldi.

Meselâ gittiginiz bir misafirlikte, herkes siz de kapının önünde kundurularınızı çıkarırdınız. Eve dönüşünde bir de ne görseniz beğenirseniz?.. Kunduradan sağ kenarı, iç tarafından, makasla kesilirmiş mi?..

Misafirin, gizlice kundurasından bir parçayı kesip saklamak nazara fevkalâde tesirli addedilirdi. Bunun için misafirlerin pabuçları daima tehlike içinde bulunurdu.

Bugün yaşlılar arasında, vaktile pabuçu kesilmiş birçok kimselere rasgelebilirsiniz.

Mamafih misafirlere ait birçok başka ve pek garip âdetler de vardı. Faraza misafir işi uzattı da, uzun müddet oturdu değil mi?.. Hemen hissettirmeden pabuçlarına biraz tuz atılırdı. Bu bir tutam tuz güya onun kalcı gitmesine yardım ederdi. Eğer kunduralara atılan tuzlar fayda etmezse bu sefer kapının arkasındaki süpürgeye bir iğne batırılması kâfil idi.

O andan itibaren — böyle yapanların inancına göre — misafir iğne üstünde oturuyormuş gibi olur, hemen kalkıp evinin yolunu tutardı.

Artık bugün tarihe karışan eski tuhaf âdetler son derece çoktur. Meselâ eve bir kedi alındı değil mi?.. Evvelâ bunun uğurlu mu, uğursuz mu olduğu araştırılırdı. Ağzında mührü var mı?.. Uğurlu ve bereket getiren bir kedi demektir. Sonra hususî bir merasim başlardı.

Hayvanın eve alınması için kedi üç kere bir sacayağının içinden geçirilirdi.

Yere düşen bardak kırılmazsa..

Evin içinde birçok yasaklar vardı. Meselâ geceleri katiyen aynaya bakılmıydı. Hatta bazı evlerde akşam ezanı ile birlikte aynanın üstüne bir tül, yahut başka bir kumaş örtülürdü. Şayet insan bu yasağı dınlemezde, bakacak olursa — maazallah — aynanın içinden korkunç bir iş uzanır, insanın yüzüne deşetli bir tokak aşkedermiş!.. Bu tokadın şiddetli ile surat çarpılmış. Ağzı, burun bir tarafa gidermiş. Artık düzeltilirsen düzelt!.. Bunun için geceleri aynanın önünden, gözlerim ona kayıverecek diye, korka korka ve heyecanla geçerdim.

Gece evin içindeki duvarlarda ve aynanın önündeki fotoğraflar da ters çevrilirdi: «Tasvir olan yere melâike girmez.» denilirdi.

Eski gece yasaklarının en başında «ışık çalmak» gelirdi. Unutup da ışığı öttürmeğe basıldınız mı?.. Hemen size ihtar ederlerdi: — Sus... Şeytanları davet ediyorsun!

Ve siz şeytanları davet etmemek için hemen nefesinizi keseriniz, Akşam hava karardıktan sonra tavuk kümesine uğranmazdınız. İncir ağacına çıkılmazdınız. Asmanın altından bile geçilmezdi. İftiraya uğramamak istiyen eski zaman tazeleri katiyen eşikte durmazlardı.

Çirkef üzerinden atlanmaz, mecbur olunca üç kere «destur» çekilirdi. Komşular ne isterlerse verilebilirdi. Yalnız dört şey müstesna... Bunlardan biri ateş, biri tuz, biri soğan, biri de sabundur.

Tuz verilirse evin bereketi giderdi. Hava karardıktan sonra ateş verilirse ev sönük kalır, sıcaklığı kaybeder. Soğan verilecek olursa komşularla, tanıdıklarla insanın arası acı olurdu. Dargınlık çıkardı. Sabun vermek ise bereketsizlik addedilirdi.

En büyük yasaklardan biri de evin içinde şemsiye açılması idi. Lâkin bu yalnız bizde değil, hemen hemen bütün dünyada uğursuzluk addedilen bir şeydir... Zavallı şemsiye!... Ne müthiş iftiraya uğramış... Sacayak katiyen ateş üstünde ve boş olarak bırakılmazdı. Aksi halde insanın borçtan kurtulmayacağı söylerlerdi. Evde güvercin ve tavşan beslenmezdi.

Bugün Avrupada, insanları israfı sevkedene bazı batıl itikâtlarla mücadele ediyorlarmış... Meselâ radyolarda ve duvar ilanlarında: «Bir tek kibritle istediğiniz kadar dört, beş, altı, hattâ daha fazla kişiyi sigarasını yakabilirsiniz.» cümleleri dikkate çarpıyormuş...

Bizim de bu kabliden bazı garip âdetlerimiz vardı. Faraza elnizdeki

bardak yere düştü ve kırıldı. Derhal etrafta bir sevinç: — Demek başına gelecek bir kaza varmış!.. Bu kaza malımızza geldi... derlerdi. Lâkin düşen bardak, yahut tabak kırılmadı mı?... Bu sefer onu hızla yere vurup parçalarlardı.

Zira kırılmayan bir şey başa gelecek kazayı işaret edermiş!.. «Bir kibritle üç sigara yakılmaz» vecizesini nasıl kibrit fabrikatörleri uydurmuşlarsa, bu hikâyeyi de zannederim, malım bol zamanında cam esya tüccarları çıkarmış olacak...

Kavga çıkmasını diye makasların ağızları katiyen açık bırakılmazdı.

Yastık altındaki anahtar..

Birisi ile kafa kafaya mı vuruştunuz?... Hatta vuruşmanın şiddetinden tepeniz ağrıya bile karşınızdaki size:

— Aman gel bir daha vuruşalım da keel olmayalım!.. derdi. Hemen yendiden vuruştunuz.

Üstünüze süpürge mi değdi?... Hemen süpürgeyi yere yatırılır ve siz onun üstünden 3 kere atılırdınız.

Yahut yere yatan birisinin üzerinden mi sıçradınız?... Derhal etraftan bağırmaslar:

— Bir kere daha atla... Ters taraftan bir kere daha atla!.. Zavallının boyu kısa kalacak...

Süpürge yatağa değiştirilmezdi. Yeni bir eve taşınılınca güzel, tatlı ve hakikate yakın rüyalar görmenin bir takım usulleri vardı. İlk gece evin anahtarını yastığınızın altına koyup uyudunuz mu?... Artık siz rüyaları seyrediniz. Hatta genç kızlar bu suretle müstakbel kocalarını bile — hiç yüzlerini tanımadıkları halde — rüyalarında görürlermiş!.. Bilmem teürübe eden var mı?..

Anahtardan başka akşam yemeğindeki ilk lokmayı alıp yastık altına koymakla da bu maksada ulaşıldığını söylenirlerdi. Bu misafirlikte de olabildi. Yalnız ilk lokmanın katiyen kimsese gösterilmeden saklanması ve yastık altına konulması şarttı. Mamafih bu âdetlerin içlerinde iyileri de vardı. Meselâ sofrada ekmeğe kırılmaması katiyen memnudu. Böyle birşey yapılırsa sizi ikaz ederlerdi:

— O kırıntılar hep senin arkandan ağlayıp, bağıracaklar... Biz de küçükkün bu mini mini kırıntılar katiyen ağılatmamağa gayret ederdik.

Kahveyi cezvesinden içmek..

En garip âdetlerden biri de zengin olmak için kahveyi cezvesinden içmekti... Evet, kahve cezveden içilirse insan zengin olurmuş!.. Fakat zengin olmak için daha ne tuhaf ümitler vardı. Meselâ üstünüze kuş pisledi değil mi? Yaşadınız. Sağ avucunuz mu kaşındı?... Size para geliyor!.. Aç tavuk kendisini erkaz ambarrında sanırmış. Para almak, zengin olmak için bu kabliden birçok acayip âlâmetler sayılır, dökülürdü.

Bunlardan başka ne garip inanışlar, telâkkiler... Sözüme ona göz seğirmesi sevince, sağ kulağın çınlaması medhe, solunuk çekiştirilmeğe, ayakta kalırsanız birbirinin üstüne binerse yolculuğa delâlet ederdi. Terlik tersine çevrilirse çok fena addedilirdi: Ölümlü!.. Güya ayın ilk çarşamba tırnak kesilirse hediye alınır, di... Lâkin 10 yaşına gelinceye kadar hep çarşamba günleri bu iş yaptığımız halde tek hediyein geldiğini hatırlamıyorum!..

Vakıa bu eski tuhaf âdetlerin pek çoğu tarihe karışmıştır amma hâlâ kocalarına sabun veya bıçak verirken hafifçe «tü tü» diye tükürenler, iğneyi vermeden evvel yavağa bunu karşınızdakinin eline batırılmasına rasgelebilirsiniz. Korkunç bir şeyden, hastalıktan bahsederken tahtayı vurular, «pişt!» diye kulaklarının ucunu çekenler ve çocukların damaklarını kaldıranlar da yok değildir...

Bizdeki birçok tuhaf âdetler Amerikadakilere gölgede bırakabilirler.

— Es

Yemişen köprüsünün inşaatı bitti

Erbaa (Akşam) — Erbaa - Samsun yolu üzerinde münakale bakımından çok önemli, Nafia yapılmakta bulunan Yemişen köprüsünün inşaatı bitmiştir. Umumi sey-rüsefere açılan bu büyük köprünün yakında açılış töreni yapılacaktır.

Sultanhamamı yangını

Yangının nasıl çıktığı henüz anlaşılmadı

Sultanhamamında eski Saltı Franko mağazasının bulunduğu Balçı hanında çıkan yangın tahkikatına ehemmiyetle devam edilmektedir. Müddeiumumilik, handa oturan veya imalâthaneleri bulunan kimselerin sorguya çekmektedir. Diğer taraftan da polis, yangının çıktığı katı tesbit etmekle meğuldür.

Han içinde bulunan birçok şapka, trikotaj, ve gümlek imalâthaneleri, itfaiyenin bütün gayretine rağmen kurtarılamamış, ve han tamamile yandı.

Yangının, hanın üçüncü katında bulunan madam Mari ve Adile ait trikotaj imalâthanelerinden çıktığı ileri sürülmekte ise de, bu, henüz katiyetle tesbit edilmemiştir.

Hanın 250 bin liraya, han içinde bulunan Eşref Şener, Hulûsi ve Mustafa ortaklarına ait gümlek imalâthanesinin 160 bin liraya, Ömer Avniye ait kumaş ve elbise mağazasının da 130 bin liraya muhtelif sigorta şirketlerine sigortalı olduğu anlaşılmıştır.

Zabita ve müddeiumumilik bilhassa, yangında kasıt olup olmadığını ehemmiyetle araştırmaktadır.

Kâr haddi

Yarın bir komisyon tarafından tâyin edilecek

İthalâtçı, toptancı ve pearkendiciye verilecek kâr haddini tesbit edecek olan komisyon yarın Ticaret odasında Mıntaka Ticaret müdürlüğünün reisliği altında toplanacaktır. Toplantıda bulunacak Ticaret odaları müesseseleri şehrimize gelmiştir.

İthalât eşyası satışlarının serbes bırakıldığı, yerli mahsul fiatlerine konan âzami fiat çekilinin kaldırıldığı malumdur. Satışlar serbes bırakıldıktan sonra tüccar, kâr haddi tesbitinde formül bulamadığından, her nevi ithalât eşyası ile yiyecek fiatleri alabildiğine yükselivermişti, Ticaret Vekâleti, yarımkı komisyonunda tesbit edilecek kâr haddini teşmil edecek, bu kâr haddinden yukarı satış yapanlar, yakında çıkacak olan Ticaret ve Sanayi odaları kanunu hükmüne tevfiğe cezalandırılacaktır. İthalâtçı ve İhracatçı birlikleri umumî kâtipliği, ithalât eşyalarına konacak ve Belediye İktisat işleri müdürlüğü, yerli mahsulere tatbik edilecek kâr hadlerini tesbit ederek komisyona sevkettiği.

Ağır işçi ekmeği karnesi

İstanbul vilâyetinden: 1 — 2 nci kânun - Şubat 942 ayları için ağır işçi ekmeği kârı alacak olanlardan elli kişiden fazla işçi istihdam eden ve iş kanununa tâbi müesseseler Belediye İktisat müdürlüğü bünyesinde asılmış olan listelerdeki tâyin edilen günlerde kartlarını mezkûr müdürlükten alacaklardır. Muayyen günlerde müraacaat etmeyenlerle halk dağıtma birlikleri vezifelerine ait talimatname hükümlerine göre: Getirilmemiş kâr olan halk dağıtma mektubu bordro ve bordro muhteviyatından tevelliit edecek bütün mesulliyetleri kabul ettiklerine dair müesseseler mektubu ibraz etmeyenler veya noksan ibraz edenlerin işleri görülmeyecektir.

2 — Elli ve daha az ağır işçi istihdam eden müesseselerle münferit olarak çalışan ağır işçiler kartlarını kaymakamlıklardan alacaklardır. İşçile birliklerden mektuplarını alarak derhal kaymakamlıklara müraacaat etmelidir.

3 — Tanzim edilecek bordroya bir den itibaren teselsül edecek sıra numaraları, işçinin adı, soyadı, yaptığı iş ve bu işe başladığı tarih yazılacak ve ağır işçi istihkakı alacak olan işçinin ekmeğe kart usulünün tatbikine müteallik talimatnamenin 20 nci maddesinin tarifataına uygun ağır işçi bir ay çalışmış olması ve belediye hududu haricinde çalışan işçilerin bordrolara ithal edilmemesine dikkat edilecektir.

4 — Listede isimleri geçen müesseselere hiç bir suretle avans kart verilmeyeceğinden işlerini bir defada bitirecek şekilde ihzar edip muamelelerini tekmillî ettirmeleri lâzımdır.

5 — Belediye İktisat müdürlüğü ekmeği bürosu bayram günlerinde de çalışacaktır.

6 — Hangi müesseselerin, hangi

18 âşik üzerinde tecrübe..

Şikago psikoloji araştırmaları cemiyeti her memleketten en ateşli âşıkları, kısa bir tecrübe için davet etmiş. Aynı ayrı iklimlerden, ayrı ayrı kıtalardan gelen 18 âşik üzerinde incelemeler başlamış. Bunların kalblerine ve vücutlarının muhtelif yerlerine bir takım âletler bağlanmış. Heyecan dereceleri ölçülmüş. Ve kendilerine, gösterdikleri heyecanın şiddetine nazaran şu numaralar verilmiş:

Şimal memleketlerinden gelen dört âşik 3, Şark memleketlerinden gelen bir âşik 9, İkinci Şarklı âşik 8, üçüncü Şarklı âşik 7, Cenup yarım küresinin en aşağılarından gelen bir âşik 5, Garplı ve medeni bir âşik 4, yine Garplı medeni ikinci âşik — bu Orta Avrupalı imiş — 2, Asyalı bir âşik 9, Hatta üstüva muntakasında Afrika bir âşik 8, Aynı muntakadan Amerikalı bir âşik 6 numara almışlar...

Öteki âşıkların vaziyetleri bizi alâkadâr etmez. Tam numara 10 olduğuna nazaran Şimali, Garplı âşıklar, aşk imtihanında dönmüşler, yeni mektep argosu ile çakmışlar demek ki...

Aşk imtihanında yine en dolgun notları alan şarklılardır. Zaten ötedenberi aşk rekorunu kıran da onlar değil midir?... Şarklı her zaman için dünyanın aşk kralı addedilmemiş midir?..

Psikoloji araştırmaları cemiyetinin verdiği sonuca nazaran Ege denizinden çizilen amut bir hatla, Karadenizin cenup kıyılarını yabıyarak Şark'a doğru uzanan ve aşağıdan da Hind denizine kadar inen erazî aşkın en kuvvetli bulunduğu muntakadır. Buna nazaran memleketimiz tamamile aşk ülkesinin hudutları içindedir.

Zaten memleketimiz, büyük âşıklar yetiştirmiştir. Lâkin bizim âş

TARİHTEN SAHİFELER

BİR POSTA İKİ SAHİP!

İkinci Sultan Selim ile kardeşi Bayezit arasındaki ihtilâflar esnasında Sultan Selime hizmet ederek ondan sadarete tayin edilmek vâdini almış, fakat Sokollu Mehmet paşanın nüfuzlu hayal sukutuna uğramış olan Lâla Mustafa paşada Sokollunun katlinden sonra artık maksuduna nail olmak ümitleri kuvvetlenmiş idi. Fakat Mustafa paşa ötedenberi maiyetinin fenalıklarına, irtikâplarına göz yumar, bu da kendisine çok söz getirir idi. Son günlerde İran serhadinden İstanbul'a Serdar Lâla paşa aleyhine «meşum havadis kâğıtları» uçuruluyordu. Bu kâğıtlar payitahta paşaya haset besiyelerinin gayret damarlarını tahrik ediyor, paşanın muharebelerinde muvaffakiyetleri bile Üçüncü Murada aksi olarak bildiriliyordu. Mustafa paşa İran kumandanı Tokmak Han ile muharebeye bizzat gitmemiş, kendisi çadırında oturarak asker göndermekle iktifa etmiş idi. Lâla paşanın serdarlığını hiç çekemeyen Yemen fatihi Sinan paşa serdârın bu hareketini şiddetle tah-tie ederek:

— Mustafa paşa alaylarla varmış olsaydı Tokmak Hanı ya esir eder yahut öldürürdü. Ben olsam öyle yapardım ve padişahımın divanını kızılbaş kellelele doldürürdüm. Ümidim Allahlant, şimdiye kadar Şahın kellesini bile padişah divanına getirmiş bulunurdum!

Diye atıp tutuyordu. Sinan paşa Sokolludan bir derece sakılır, tefahürde pek ileriye gitmezdi. Fakat Sokollunun katlinden sonra dili büsbütün açılmış, uzamıştı. Çok zengin olan Sinan paşa pek ziyade «mal dağıttı» ve ne yapıyorsa yaparak emeline nail oldu. Sultan Murad kalbi Lâla paşadan döndü ve serdârın «rey ve tedbirlerini hataya çıkararak» tebdilini zaruri gördü.

Sinan paşa İran serdârı oldu (H. 988). Bir şehir kapıcılık kâhyası Kurt ağa divanda görülmedi; yirmi kapıcı ile yola çıktığı anlaşıldı. Sinan paşa acele selâm çavuşunu Erzuruma göndererek serdarlığa tayinini ilân etmiş, Mustafa paşa da durmayıp İstanbul'a hareket etmişti. Kurt ağa için Tokat'ta tesadük ettiği Lâla paşaya «zafer mümkün» olmadı; yani kapıcılar kâhyası Lâla Mustafa paşanın başını uçurmak, işini bitirmek fırsatını bulamadı! Yalnız kendisine resmen (Serdarlığa Sinan paşa tayin buyuruldu. Şimdi sizi Âsitanede isterler.) diye tebligatta bulundu ve Erzurum Mal Defterdan Lâlezar zade Ahmet ve Taç zade İsmail efendileri zincire vurarak İstanbul'a götürdü. Bu ikisi Yedikulede hapsedildi.

Lâla paşa İstanbul'a gelince Üçüncü Sultan Murat nezdinde itibarını iade ettirmeğe muvaffak olarak ikinci vezarete geçti. Az sonra Ahmet Çelebi ile Taçzadeyi de hapisten ve «teftişt» kurtardı.

Bu sırada Veziriazam Ahmet paşa öldü. (H. 988 Rebiülevveli.)

Şimdi Sadaret kime tevcih edilecekti?

Bir taraftan Serdar Sinan paşa «mühterip» sözle mühre müterakkip» idi; diğer taraftan vezaret yolunca mührü hümayun ikinci vezire verilmeğe iktiza ediyordu.

Sultan Murat ise mührünü ne Sinan paşaya gönderdi; ne de Lâla Mustafa paşaya verdi. Devletin işlerini bu iki veziri arasında taksim etmeğe muvaffak buldu.

Sinan paşa Serdarlık vazifesini ifada devam edecekti; Lâla paşa da İstanbul'da devlet ve saltanat işlerini rüyet ediyecekti.

Padişah bu şekli tensip edince Lâla Mustafa paşaya memuriyetini tebliğ etti. O da işe başladı. Şimdi İstanbul'da hersey Lâla paşanın «elinden ve elinden görülüp sürülüyordu.»

Ancak Mustafa paşanın muhalifleri ve Sinan paşa taraftarları boş durmuyorlardı. Sadrazamlara verilen mührü hümayun Padişahın muklak vekâletinin alâmeti idi. Mustafa paşanın aleyhinde bulunanlar bu prensipe dayanarak:

— Mührü hümayunu hâmil olanların arzlarıyla amel olunmaz Padişahın lütfi kâğıtlar sunuyorlardı.

Sultan Murat bunlara ehemmiyet vermemekle beraber Serdar Sinan paşayı da kırmak, gücendirmek istemiyordu. Bu sebeple:

— Lâzım değil mührü vermek! Şimden geru kimseye mührü verilmemez. Mustafa paşa cümletilmülük vekili saltanatıdır!

Diyordu. Hattâ Lâla paşaya: (Her kim itaat ve inkiyâta etmezse kapısı önünde salbedesin.)

Diye şiddetli bir hattı hümayun gönderdi. Bu suretle Lâla paşa üç ay kadar divanda Sadaret işlerini bilfiil Sadrazam İsmail gibi rüyet etti. Mührü hümayunu hâmil olmadan Veziriazamlık sürdürdü.

Fakat bu karışık idare tarzı çok devam edemedi. Sinan paşa havadarları (Sinan paşa Mustafa paşa yerine Serdar olmuştur. Lâla paşa Sadrazam olduğu takdirde Sinan paşaya muhalefeti mukarrerdir.)

Diyecek mührün Sinan paşaya gönderilmesini temin için «etraf» keselerle florî dağıtmağa koyuldu-lar.

Bunu haber alan ve «imsake mail» bulunan Mustafa paşa ise: — Benim akşam, pulum yok! Kimini gazaya, kimini hayrata sarfetmişim! Vezarete dahi talip değilim!

Diye istişnalar gösteriyordu! Nihayet Sinan paşa tarafı galip geldi. Üçüncü Murat:

— Serdara itibarı bâis olsun! Diye esaki kanundan tehâlüfe» yani daima İstanbul'da verilen mührü hümayunu Serdar Sinan paşaya göndermeğe razı oldu.

Kazaskerlerin cuma günleri Sadrazam yanına gelmeleri mutad idi. Mührü hümayunun Sinan paşaya gönderildiği anlaşılması üzerine Kazaskerler artık bu ziyarete lüzum görmediler. Lâla paşa divandan çıkınca evvelki gibi kapıcılar kâhyasıle çavuşbaşı da önüne düşüp sırayına götürmek usulüne riayet etmediler.

Bu muamele Mustafa paşaya pek ağır geldi; durumunu aydınlatmak isterdi.

(Bazı kazaya düşer ki divanı hümayuna getirilmeyip sadaret makamında olan kullarının sarayında görülmeğe mutadır. Kazaskerler bu bendelerinin sarayına gelmezler. Öyle bir madde vaki oldukça kulları onlara varayım mı?)

Diye rikâbı hümayundan istizandı bulundu.

İki vezirini de tatyipte devam etmek istiyen Sultan Murad'dan (hakikat Veziriazam sensin! Ancak sefere râğbet için mührü şerif Sinan paşaya gönderilmiştir) cevabını aldı.

Bu hattı hümayun üzerine Mustafa paşa uhdesinde «veziri âzamlık ırzı tekmlî» olmuş sayıldı. Mansip sahipleri Mustafa paşaya veziri âzam gibi tâzimlerde bulundular. Fakat o: — Mührü kimde ise Süleyman odur!

Diye Sinan paşanın kendisine galbesini düşünerek fevkalâde mütecasir ve mütelim bulunuyordu.

Serhadde (Şahın kellesini hemen getirivermek) öyle kolay olamayacağına inanan Sinan paşa İran ile sulh teşebbüsünde bulunuyordu.

Mustafa paşa kendisinin kazandığı muvaffakiyetlerin semeresini Sinan paşanın iktifat edeceğini düşünüyor, bu da canına işliyordu.

İrandan gelen elçi Maksut hanın İstanbul'a geldiği gün tertip olunan asker alayında şehir halkının izdiham ve gulgulesi de Mustafa paşanın «gayretine» dokundu. Paşa «ar ve hamiyetinden dergâhi ehadiyete ahi hasret ile nâliş» edip:

— Ya Rabbi ömrümü âhür eyle! Diye «niyazda» bulundu.

Müverrih Selânikî Mustafa efendi: Lâla paşaya hemen bir bezbe ilâhiyye» yetiştirmiş ve paşanın bu suretle âlemi fânîye vedâ» eylemiş bulunduğunu yazıyor. Peçevî İbrahim efendi ise Lâla paşanın ölümünü başka suretle naklediyor:

(Bir gün Mustafa paşa Eyübe gider. Kendisine medfen olarak bir yer bulur. Mütevelli ile pazarlık ederek parasını verir; memnunen çifliğine gider. Övey oğulları olan Ferhat paşa zadelere konuşurken: — On yedi günlük ömrümüz kaldı der.

Onlar da: — Ne acep tetayyür edersiz! Diye kendisini tesliyeye kalkarlar. Aralarında da: — Koca paşa tamam bunamıştır. Hattâ kelâm eder oldu!

Derler. On yedinci gün olunca Mustafa paşa bahçesinde sağ ve solun iken kendisinde ölüm alâmetleri hisseder. Acele sarayına gider. Gelir gelmez ruhu teslim eder.)

Lâla Mustafa paşanın zehir ile intihar ettiği hakkında bir rivayet vardır. Lâla paşa ister nüüz isabetile, ister zehir içerek intihar suretine ölmüş bulunsun, hayatının sona ermesinde Sinan paşa rekabetinin kalbinde bıraktığı elem ve ıstırabın büyük tesiri olduğu muhakkaktır.

Süleyman Kâni İrtem

Gördüklerim, duyduklarım Hokandlı misafir

Babam, Gaspıralı İsmail beyi pek seyenlerdendi. İsmail bey Gaspıralı'ya bilenen bilir a, Kırmızı Dedenen yarımından Gaspıralı köyünden oldukları için, bu soyadı almış. Aslen Türk olan bütün milletdaşlarımızın kalkınmasını, uyusup birleşmesini ideal edinmiş büyük bir Türk mütefekkeri, pedagoğu ve gazetecisiydi. Akçora ailesinden bir kızla evlendiği için Akçoraoğlu meşhur Yusuf beyin de enişti.

1883 yılında, Kırmızı çıkarmağa koyulduğu (Tercüman) gazetesinin başında «Dilde, fikirde, işte birlik» cümlesi vardı. 30 yıl, bu gazetedeki kıymetli yazılarıyla Orta Asya ve Rusyadaki Türk ve Tatarları uyandırmış, fikirlerini aydınlatmağa, onlara dünyayı tanıtmaya, noksanlarını hatırlatmağa çalışmış.

Babamla ilk tanışıklığı da bu (Tercüman) in başlığı dolayısıyla. Yazı, iyi bir hattat kaleminden çıkmadığı için bizim rahmetli burada hattat Samiyev yazdırdığı, hâkkâ Devletiyana kazdirttığı şimşir kılışığı yollamış, gazete, ondan sonra yıllarca bu başlıkla çıktı.

İsmail bey Meşrutiyetten sonra İstanbul'da gelmişti. Bize buyurdu. Candan görüldü. Sonra Mısır, Hindistana seyahate gitti. Umumi harben evvel irtihâl eyledi.

Vefatını haber alan babam, Ayasofya camisinde, büyüklüğüne lâyık muhteşem bir mevlid okutmuştu. Zamanın en sayılı mevlîhanları, güzel sesli müezzinler hep mevcut.

O gün ailece oradayız; camî mahşer. Mevlidi dinledik. Duadan sonra tam bağdaştan kalkacağımız sıra yanımıza iki kişi yaklaştı.

Öndeki gayet iri yapı, fırça gibi gür kaşlı, kaytan bıyıklı, karayağız, otuz sekiz kırkık, sırtında yakası kırklı paltı, kelifelli bir zat.

Hemen hamle ederek babamın iki eline sarıldı. Öpüp öpüp alınma koyuyor; İranlıya çalar dilile de diyor ki:

— Cenabı izidi taallâ sen hazretten hoşnut ve razı olsun! Yanındaki önlüyüp kim olduğunu söyledi:

— İstanbulumuzun misafiri Hokandlı seyyit İshakzade Behram efendi dindamızız...

Kendini de tanıttı: Postahanenin karşısındaki fes ve kalıçlı dükkânını işleten Kırmızı Hacı bilmem kim. Seyyah sıfatıyla İstanbul'a uğruyan arkadaşları Sirkeci'de, Kafkasya kiraathanesinde ahab olmuşlar. Ayasofyada İsmail beyin mevlidi olduğunu işitince cemaat arasında bulunmağa hemen seğirtmişler. Okutanı duyan seyyah efendi «Şu kadirşinas kişiyi de göreyim, ellerini öpeyim!» demiş.

Hokand malûm. O vakitlerde Rusyada Türkistana tabi. Şimdilerde ise Sovyet Cumhuriyetleri Birliğine dahil Özbekistanın 85 bin nüfuslu bir şehirdir. Karayağız, pederin avuçlarına sunsıkı yapıpık, bırakmıyor: — Elhamdülillah, müslümanım. Deraliyede bir ay kadar kalacağım. Hemmilletlerimizle, hele sizin gibi muhteremlerle iltif etmek arzusun-dayım!...

Ve anlatmada: Sekiz, on yıl evvel, amcasile Hicaza giderken, Karadeniz yolile İstanbul'dan geçmişlerim; fakat o vakitler 13, 14 yaşında bir çocukmuş. (Hesabına bakarsan 24, 25 çağlarında; halbuki gösterişi ferah ferah kırkık.)

Adamcağız musallat: — Şehri şehrinizdeki konakları görmeği pek istiyorum. Ziyaretinize gelemez miyim?

Acele de ediyor: — Yarnı veyâ öbür gün... Ertesi gün cuma, hep evdeyiz. (Buyurun!) dedik. Acemkârî, tâlik yazı ile cebindeki defterine adresimizi yazdı.

— Ferdaya sağ kalırsam, öğleden sonra üçte nezdinize teşrif edeceğim!.. dedi.

Sözü söz, dakikası dakikasına geldi. Memleketinden ve hayatından girişti: Özbekistan halkının yüzde seksen Türk olduğu; yüzde onunun İrandan hicret edenler, diğer yüzde onunun da Rusyadan gelenler idiği.

Dişarlarının başlıca mahsulü hububatla pamukmuş. Memleket pamuk yetiştirmede dünyada beşinci-ği alyonmuş. Etrafta çadır bezi, keçe, halı, kumaş tezgâhları da çok. Babası Seyit İshak efendi dört fabrika sahibi imiş. İmparatorluğun Si-berya ordularına kumaş müteahhirligi yapar, on binden fazla amele çalıştırmış.

Artık yaşlandığından işleri iki oğluna bırakmış. Biri bu, öbürü üç yaş küçük kardeşi. Münavebe ile amelenin başında bulunurlar, her yıl bir-

kaç ay seyahate çıkarlarımış. Anlatışına bakarsan gezmediği, görmediği yer yok. Avrupanın her tarafı; Hindistan, Çin, Japonya; Şimal, Cenup Afrikası... Rivayetlerine göre oldukça Rusçaya, İngilizceye de vâkaf.

O çetrefilce dilile anlatıp dururken, lâf arasında dedi ki: — İstanbul hanımlarına şokakta rashiyorum. Edep ve terbiyelerine, bilhassa güzelliklerine hayranım. Mezburelerden birile evlenmek benim için en büyük bahtiyarlık olacaktır.

Tesadüf bu ya, evimizin gediklişi, dil ebesi Sıdıkannım bunu duydu. Tarağı tuttu mu tuttu: — Allah lillâh aşkına, torunum Şefiâk, yetimcağızı şu esmer güzeli, kalantor gence yapın, sevaba ereriniz!

— Ayol, diyoruz, tâ dünyanın öbür ucuna götüreceksin. Sen torunundan ayrılmazsın; gider misin oralara?

— Şakacı kadını! — Hay hay, diyor, Cehennemde kapıcılık var, deseler (More aylık kaç?) diye soranlarımın ben... Ayaklarımıza kapanmadı:

— Şefiâkayı çarşafıyıp bahçeden geçirelim, delikanlı penceresinden görsün. Ayın on dördü gibi kız; bayıla bayıla alır!

O taraflara yanaşmadık. Gel gelelim, misafir yerinde mahlı; bir türlü kalkıp gitmiyor. Akşam ezanları okundu; yemeğe alkoymak lâzım. Yabancıya karşı küçük düşme-

mek için, bermutat gelsin yemeğe acele acele ilâveleri: Cadedeki Lâmbodan içkembe çorbası; İbrahimpaşa hamamının yanındaki börekçi Mustafadan su böreği; Veznelerdeki Şamlıdan turtul baklavası...

Sofraya oturduk. Hokandlı efendi hepsini kemali iştiha ile silip süpürdü. Kahveler içilirken de sehpa üzerindeki pakete tıpan atmadı.

— Yahşi tütün!... Londranın en kibar klüp sigaralarını, Amerikanın en birinci Havana purolarını içmişim. Bunun yanında hepsi kuru ot kalır!..

Gidigata şaşırakalan babam: — Gençler siz oturun, konuşun!.. diyerek yukarı sıvıştı.

Biz bize kalınca Behram efendi tavladan açtı: — İşbu mekruhun fevkalâde meraklısı ve üstüydüm. Bir tavla var mı, oynasak!..

Tam o esnarlarda K. Sadi çıkagelmiş. O gece tiyatrocı Hasan'ın Osmanbey gazinosundaki kumapnyasında, oyundaki rolüne yetişmek için ayak üstünde.

Tavlayı duyar duymaz gidemez oldu. Beni dışarı çağırıp rica üstüne rica: — Vallâh fazla değil, bana bir Mecidiye ödünç verin. Şu dâvalı üstat ile bir beş oynayalım, yüzde yüz yenerim. Önümüzü kıy, ayağuma finline lâstik alalım!..

O da tavlada yamanlardandı ya niya. İsteddiği zarı şıppadak kondu-ranlardan.

(Ayıp olur) diyoruz, büküm büküm kıvrılıyoruz: — Aman, emmedet!

Bir taraftan da içeridekinin sesi: — Tavla nerede, getiriyor musunuz? Velhasıl tavla ortaya kondu. Karayağız:

— Ben fazlaya gitmem, beş oyun bir çeyrek! deyince bizim bacaksız başından aşağı ilk soğuk duşu indi. Halbuki o, hiç değilse Mecidiyeden kapı açacak, liraya, beşlik banknota çıkacak sanıyor.

Giriştiler. Sadi her partide arka arkaya iki mars yaparken, son oyununu veriyor.

Vefadan koca pul şişede boza ile kese kâğıdı dolusu leblebi aldırmış-tık. Misafir bizim sigaraları birbirinden yakadursun, avurtlarında leblebi, bardak bardak da boza devirerek:

— Fransız şampanyalarından, İşkö viskilerinden daha bâlâter!... demede ve boyuna geyirmede.

Gece yarısı oldu. Oyun bitmez de bitmez. Kamburuk, terler içinde: — Artık bırakalım bey birader, diyor. Karşısındakinde inat da inat: — Devam edelim, beş kuruş zıyanım var. Onunla yarı ahçıda öğle yemeği yerim!..

Saatleri çıkarıp çıkarıp: — Ooo, vakit geçmiş, alaturka yediye geliyor! diyoruz.

Evdekiler, Sıdıkannım önyaklı-güle, çoktan tahttaki salapura ka-loşlara tuzları serpmişler; sahibi bir an evvel gitsin, diye. Faydasız, adam hiç o tarafı değil.

Dil ebesi hatun artık açtı ağzı, yumdu gözü: — Aman ne kara kayışmış meç-gerse; ne nekes, ne saygısız mah-

10 dakikada Walt Disney'e doyamayanlara müjde!
SES
 WALT DISNEY
 En son yarattığı en güzel şaheserle büyük küçük herkesi hayran edecektir.
CANLI BEBEK
 (PINOCCHIO)
 Baştanbaşa renkli, baştanbaşa müskül, hareketli, meraklı, heyecanlı bir SUPERFILM.
 DİKKAT: Gece biletleri numaralıdır, gişe önlerinde beklememek için yerlerinizi gündüzden alınız. Tel: 49369

YARIN AKŞAM
SUMER SINEMASINDA
 Şimdiye kadar görülen Operet filmlerinin en muhteşemi
GÜNEŞİN KIZI
 (Sunny)
 Mevsimin en fazla müskül, danslı ve şarkılı süper Filmlerinin ilk traesi şerefine gala müsameresi
 Baş Rollerde:
ANNA NEAGLE
RAY OLGER ve JOHN CARROLL
 Göz ve kulaklar için bedil bir ziyafet
 Yerlerinizi evvelden aldınız. Telefon: 42851

BUGÜN
ŞARK' da
 Bayram şerefine fevkalâde bir film
DANSÖZÜN SIRRI
 Margarit Symo - Laura Solari - Victor de Kowa
 Heyecanlı bir aşk macerası helecanlı bir ihtiras kaynağı, aynı erkeği seven 2 kadın... Aşk için mücadele, entrika, sergüzeşt. Gece için yerlerinizi evvelden alınız. Telefon 40380

Bugün: İPEK ve MELEK
 Sinemalarında senenin şaheseri
MİAMİDE MEHTAB
 BETTY GRABBLE — DON AMECHE
 Bugün seanslar 11 - 1 - 2,30 - 4,30 - 6,30 ve 9 da

Münir Nureddin KONSERİ
 25 İkkânun Cuma akşamı
ÇEMBERLİTAŞ SINEMASINDA
ŞEHİR TİYATROLARI
 Bu akşam Saat 20,30 da Komedî kısmında
YE KÜRKÜM YE
 Yazar: Robert Meuner
 Türkçe: C. Cahit Cem

Alenen teşekkür
 Mide rahatsızlığımı teşhis ederek ameliyatını ihtimam ile yapan ve beni muhakkak bir ölümden kurtaran Cerrahpaşa hastanesinin kıymetli operatörü Ziver Estel'ye ve ameliyat esnasında yardımlarını esirgemeyen ve tedavi eden doktor Bedî'ye ve hastanede yatışım esnasında başımdan ayrılmayan hemşire ve hastabakıcılara alenenen teşekkürü bir borç bilir, gazeteniz vasıtasıyla şükranımı rica ederim.
 Rumeli Demiryolları atelyesinde Saim Sağın

Teşekkür
 Genç yaşında ve çok ânil bir surette aramızdan kaybettüğümüz **GÜZİN TEMİZKAN**'ın emri tedavisinde İttüfları sebkeden ve hiç bir şefkat ve yardımı esirgemeyen Heybellada Sanatoryomu baş hekimli Tevfik İsmail Gökçe ile mesal arkadaşlarımıza, ve emrazı entaniye hastahanesi baş hekimli doktor Yakup Çelebi'ye, gerek cenaze merasimine iştirak eden ve gerekse keremimizle ortak olan dostlarımızımıza Temizkan, Gökçer ve soyulu allelerinin borçlu olduğumuz teşekkürlerimizizi arz ederiz.

Beşiktaş Halkından: 1/1/1943 tarihine rastlayan cuma günü Evimizde açılacak olan resim ve fotoğraf sergisine iştirak edecek amatörlerin kayıt muamelelerinin kapanmasından evvel Evimizde müraacaatla kayıtlarının yapılmasını.

Beşiktaş Halkından: 1/1/1943 tarihine rastlayan cuma günü Evimizde açılacak olan resim ve fotoğraf sergisine iştirak edecek amatörlerin kayıt muamelelerinin kapanmasından evvel Evimizde müraacaatla kayıtlarının yapılmasını.

Bulmaca
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan sağa ve yarıdan aşağı:
 1 — Tapu işleriyle meşgul daire.
 2 — Öksüz ağiller.
 3 — Ana kardeşi - Halk.
 4 — Tiryaki olan - Bir emir.
 5 — Saatin başı - Gemî teçhizatı yapan.
 6 — Demiryolu katarı işyarı.
 7 — Bir nevi kum - Kôr - Tersî hünlerin başlangıcıdır.
 8 — Ovağa biten ot - Valide.
 9 — Kırmızı görünen.
 10 — Bilyük - Cismanî değil.

Geçen bulmacamız
Soldan sağa ve yarıdan aşağı:
 1 — Oturmayeri, 2 — Tekâütolan,
 3 — Ukavves, Na, 4 — Ravlay, Adl, Müvazaalı, 6 — Ateşalmama, 7 — Yos, Amiral, 8 — El, Alar, Ne, 9 — Randıman, 10 — İnal, Alevi.

★ Haber aldığımızı göre Kızılay Küçükpazar nahiyesti muhtindeki fakirleri yardım olmak üzere İstanbul'un en geniş ve rahat salonu olan yılı için büyük müsameresini 29/12/42 için büyük müsameresini 19/12/42 salı gecesi zengin programı ve muhtelif eğlenceli olarak vırecektir.

★ İstanbul müddetumullüğünden: Tokat mahkemesinde açılan 20 lira maaşlı başkâtlılık için 26/12/42 tarihinde mahallinde imtihan yapılacaktır.

Bahkesir mahkemesinde açılan 30 lira maaşlı başkâtlılık için de 28/12/42 tarihine kadar müraacaat edilmesi lâzımdır.
 Memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şartları haliz olan iştekilerin muktezi vesâikile Tokat ve Bahkesir Adliye Encümenlerine müraacaat etmeleri.

Kara gün dostları!

Gıdalar arasında da bazı kara gün dostları yok değildir. Meselâ dükkân camlarında şişeler içinde pekmezleri gör-
düğe iyi, temiz kalbli, mütevazi ve saygılı bir dostla karşılaşmış
gibi oluyorum.

O vefasız beyaz sevgilinin, şekerin boş bırakıp kaçtığı yeri dol-
durmak, bizi teselli etmek ve avutmak için elinden geleni estirge-
miyor.

Hattâ bize kendi kanile kabak pişiriyor. Bazan renginin kur-
mazlığına bakmadan aşurenin içine bile giriyor.

Daha garibini söyleyeyim mi?.. Evvelki gün bana bir yerde,
evde pekmeze yapılmış maron glase ikram ettiler...

Zavallı pekmezci, fettan ve güzel gün dostu şekeri bize
unutturmak için bakınız neler yapıyor, ne çekillere girmiyor...
Tahanla beraber önümüze çıkan en iltifad ve en meşhur şekilden
tutunuz da kestone şekerlemesine kadar...

Dün Eminönünde arkamdan bir ses işittim, bir adam:
— Kuvvet şurubu!.. Kuvvet şurubu!..

Diye bağıyordu. Dönüp baktım. Bir işporta dolusu fındık
üzümü!..

İşte ikinci bir karagün dostu daha!.. Kuru üzüm, minilmini
bünyesine rağmen ağzımızın tadını yerine getirmek için çalış-
maktadır.

Eve geliyorsunuz. Sofranızın bir kara gün dostu daha... Bul-
gur pilavı!..

O da burnu büyük bir beyaz güzell, pirinci unutturmak için
çalışıyor..

Sabahleyin kahvaltı sofrasında ise kara gün dostlarının en
iyilerinden birile karşılaşıyorsunuz. Çayın yerine geçen ıhlamur...
Pekmez, bulgur, kuru üzüm... dikkat ediniz, âdetâ Kızılay
teşkilâtı gibi hemen hemen her harbe imdadımıza koşan bun-
lardır...

Son zamanlarda İstanbul halkına bir kara gün dostu daha
çaktı: Uskumru bahçesi!..

Muhakkak ki gıdaların da iyi kalbilleri var. — H.

Şeker sanayii

Dünyanın muhtelif memleketlerinin vaziyeti ve yetiştirilen şeker miktarı

Şeker meselesi bugün dünyanın en ziyade alakadar olduğu büyük bir mesele haline almıştır. Bu şekilde gösterilen alakanın başlıca sebebi insanların ekmekten sonra en mübrem bir gıda maddesi olmasıdır.

Harbden evvel şekerin fazla istihsal edilmedi ve dünya piyasasını boğmak istidatını göstermesi bir mesele olmuştu. Şimdi ise azlığı ve ihtiyaçlara kifayetsizliği ile bir dünya meselesi olmuştur.

Şeker meselesi geçen umumî harbe de Avrupanın en büyük galesi olmuştu. Çünkü abluğa, ihtiyacının mühim bir kısmını denizarası memleketlerden ve şeker kamışı yetiştirilen kaynaklardan temin eden Avrupanın kirasını müşkül bir duruma sokmuştu. Fakat bundan alınan ibret dersi, bu defaki harbin Avrupanın karasını gafil avlamasına mâni olmuştur. Çünkü geçen cihan harbinden sonra Avrupalıların bütün memleketler kendi ihtiyaçlarını mümkün mertebe dahilinde ki istihsalât ile temin etmek için büyük şeker sanayii kurmuşlardır.

Son zamanlarda Avrupa deniz-
aşırı memleketlerden yalnız kesme şeker ve şekerleme imalinde kullanmak ve pancar şekerinden yapılan mamulâtın cinsini yükseltmek üzere kamış şekeri ithal ediyordu. Bu suretle işlenen şekerlerin mühim bir kısmı ihracat maddesi haline aldığından harçten getirilen kamış şekeri için verilen ecebî parası, ihracat ile temin olunan para ile kapatılmakta idi.

Üç harb senesinde Avrupa memleketlerinin şeker sanayii verimi azalmamış ve eski vaziyetini muhafaza etmiştir. Kâfi derecede şeker olmanın sayılı bir kaç memleketinde dahi pancar yetiştirilen sahaların genişlemesi ve istihlakın tahdidî ile muvazene temin edilmektedir.

Avrupanın en az şeker yetiştirilen memleketleri Norveç, Finlandiya, İsviçre ve Yunanistandır. Bu memleketlerin ihtiyacı Orta Avrupanın büyük şeker sanayinin mahallî ihtiyacı artan stokları ile temin olunuyor.

İspanya ile Portekiz şeker ihtiyacını Portekiz'in müstemle-
kelerinden yahut Küba adasından temin ediyorlar. Kendi gemileri ile bunların şeker getirmelerine abluğa mâni değildir.

Geçen yaz Avrupanın şeker için en fena mevsimli olmuştur. Şimalî Avrupada kış mevsiminin uzun sürmesi ve ilkbaharın geç gelmesi pancarın yetişmesini müteessir etmiştir. Avrupanın cenubu şarkısındaki memleketlerde ise yaz mevsiminin çok kurak gitmesi pancarın kâfi derecede yetişmesine mâni olmuştur. Fakat Orta Avrupada mahsulün bol olması Avrupanın 1942 - 1943 mevsiminin ihtiyacını temin etmiştir. Önümüzdeki senelerde de şeker istihsalinde sıkıntı çekil-

TURAL: Öküstürük ilacı

Aşkerlik Bahisleri

Şimalî Afrika harekâtının son safhası

Yazan:
M. Şevki Yazman

Şimalî Afrikadaki askeri harekâtın garip şekiller gösterdiğini kabul etmek lâzımdır. Herkes Tunusta müttefik İngiliz, Amerikan ve Fransız kuvvetlerinin ilerlemeler kaydedeceğini beklerken, burada Mihver taarruzla geçti, ufak tefek muvaffakiyetler de elde etti. Buna karşılık Büyük Sirte körfezinin köşesinde Rommel'in bir yanını denize, öteki yanını bataklığa dayayarak çetin bir müdafaa bulunacağı tahmin olunurken, burada, hattâ esaslı bir İngiliz tazyiki olmadan, Rommel'in katalan çekilmeğe başladığı Hâlâ da ricat ediyor.

Bunların mânâsı nedir? Niçin garpta bütün fedakârlıkları göze alarak direnirken, şarkta düşman tazyiki olmadan çekiliyor? Merak edilecek meseledir.

Garptaki direnmenin sebebi daha kolay anlaşılır. Birçok defalar izah ettiğimiz gibi, Tunus yalnız Şimalî Afrikanın değil, bütün Akdenizin mukadderatında ve hattâ İtalyanın müdafaaında hayati bir rol oynayacağı için Mihveriler ve Almanlar burayı elden çıkarmaya kolay kolay razı olamazlar. Onun için bu büyük fedakârlığı yaparak, havadan ve bütün tehlikelere rağmen denizden asker geçirerek Tunusu müdafaa etmekte idirler ve edeceklerdir. Buna karşılık Şimalî Afrikadaki takatleri muayyen bir seviyenin üstüne çıkarmayacağı için bu ordu ile de mahdut sahaları müdafaa etmek zarureti vardır ve binaenaleyh şarktan da garba doğru toparlanmak lâzımdır. Elagehila'dan çekilişin mânâsı da budur.

Sekizinci İngiliz ordusu, bu mevziin önünde taarruz için hazırlanıyordu. Bu maksatla 20 - 25 gün de vakit geçirdi. Her halde Rommel bu hazırlık devresinden sonra yapılacak taarruzda tutunamayacağını hesabetti ve piyadesini hayli zaman evvel geriye çekti. Çünkü henüz esaslı bir takviye almadığı muhakkak olan kendi zırlı kuvvetleri (zira Mihverin Afrikaya sevk edileceği bütün mühim kuvvetler her halde Tunusa gitmiştir) sekizinci İngiliz ordusu karşısında bir kere daha mağlûp olsaydı, o vakit piyadesini gene geri çekemeyecek, gene büyük kayıplara uğruyacaktır. Bunun için daha muharebeye tutuşmadan piyadesini gerilete çekti. Arkasından da zırlı kuvvetlerine ricat emri verdi. Vakti İngilizler büyük bir atılganlıkla bu zırlı birliklerin gerisine düşmeğe çalıştılar ve hattâ bazı yerlerde bir kısım kuvvetleri sarabildilerse de çölmüş genişliğinden ve sonsuzluğundan istifadeyi bilen Rommel kuvvetleri geceleyin geri çekilme imkânını da buldu. Eğer Elagehila' mevkiinde verilecek şiddetli bir muharebeyi müteakip yapılmış olsaydı, çöl içinde bir felâketle neticelenmesi pekâlâ mümkün olabilecek bir çekilmeyi, bu suretle Rommel muvaffakiyete başlamış olurdu.

Yalnız şurası var ki, bu çekiliş ancak böyle mahdut bir kazanç temin edebilir. Yoksa sekizinci ordunun garba doğru attığı her adım müttefiklerin Şimalî Afrikadaki durumunu kuvvetlendirir. Mihverin harb vaziyetini güçleştirir. Çünkü garba doğru ilerleme İngiliz deniz filosunun harekât sahasını biraz daha genişletir ve ona deniz harekâtında biraz daha serbesti temin eder. Tobruk civarında, Giriteki Alman hava üslerinin baskısı altında bulunan İngiliz ordusu Sirte körfezinde ilerledikçe, bu tesirden kurtulmaktadır.

Her ne kadar Rommel, bugünkü ricatle sekizinci orduyu 600 kilometre genişliğinde bir çölün içerisine çekiyorsa da, meselâ Sirte limanının ele geçirilmesi, İngilizler bu ordunun İkmalini Bingazi - Sirte üzerinden hayli kolaylıkla yapmak imkânını da bulacaklarından, çöle girmekle, onlar için tehlike, zannedildiği kadar büyük olmayacaktır. Deniz filosu bu güçlüğü mühim bir kısmını yenecektir.

Buna karşılık 1200 kilometre sahili muntakasından 700 - 800 kilometre bir sahaya kısırlanacak olan Mihver ordusu ise, bir taraftan şarktan gelen sekizinci ordunun, diğer taraftan garptan gelen müttefik orduların müsterek tazyiki altına gireceğinden, durum daha güçleşmiş olacaktır. Mamafih aleyhte olan bu vaziyete rağmen, Rommel'in, ordu-

sunun harekât sahasını daraltması da bir zaruret ve akıl kârı idi.

Öyle anlaşılıyor ki, petrol kaynakları Romanya, Polonya, Almanya gibi uzak yerlerde bulunan ve deniz sahiline gelmeden mühim kara nakliyatı isteyen Mihver ikmal sevkiyatı mahdut bir hadde kalmaya mahkûmdur. Keza yiyecek ikmal dolayısıyla Şimalî Afrikada insan mevcudu da bir haddin (meselâ 200 - 250 bin kişinin) üzerine çıkarılmıyor.

Kuvvet böyle tahdid edilince ve iki yandan da tehlike belirince muharebe sahasını tahdit etmekten de tabii bir şey olamaz. Hulâsa olarak diyebiliriz ki, Rommel de son çekilme harekâtı ile bunu yapıyor ve ordusunu can alacak sahada toplamağa mecbur bulunuyor.

Bu saha nerisi olabilir? Bunun normal hudutları Trablusgarbın 200 kilometre kadar şarkındaki Misrata kasabasına Tunustaki Bizerte müstahkem mevki olabilir. Bu mesafe de takriben 750 - 800 kilometredir. Vakti 200 - 250 bin kişi tahmin edilebilecek Şimalî Afrikadaki Mihver ordusu için bu kadar mesafe de fazladır. İki yandan gelecek tazyik altında bunun daha daraltılması ve hattâ belki yalnız Tunusa ve 150 - 200 kilometrelik bir sahaya hasredilmesi de kabildir. Fakat Mihver harekât muntakası bu kadar dar sa-

haya inhisar ederse, o vakit müttefiklerin tazyiki çok artacağı ve iki müttefik ordu arasında karadan irtibat tessüs ederek sağdan sola ve soldan sağa kuvvet ve malzeme kaydırması imkânı hasil olabileceği gibi, İtalyanın hava taarruzlarına karşı müdafaaı bakımından da bu dar mevziin tutulması ile bir fayda temin edilmiş olmaz. İtalya için tehlikeli olan en yakın hava üslerinin düşman eline geçmesine mâni olmak için Mihverin yukarıda işaret ettiğimiz 700 - 800 kilometrelik bir sahaya elinde tutması gerekir.

Mihver müdafaa sahasının garp hududunu Bizerte'nin teşkil etmesi, bu mevkiin evvelceden mühim surette tahkim edilmiş olmasındandır. Şark hududundaki Misrata ise bir taraftan İngilizlerin içerisine düşürülmesi istenilen çölün garp kenarında, sonra da sahilî takibeden biricik yolun bu kasaba ilerisinde müdafaa edilmesi için teknik imkânlar vardır. Yani burada da mevzi bir yanı deniz, ve bir yanı hayli uzun ve dolayısıyla güç bir bataklığa dayanmaktadır.

Öyle görünüyor ki, Mihver burada da sekizinci ordunun hazırlanma zarureti dolayısıyla İngilizleri hayli oyalıyabilecektir. Fakat Sirte limanının ele geçirilmesinden ve uzun sahillerin Mihverden temizlenmesi dolayısıyla, İngiliz deniz filosunun kazandıgı serbeslikten ve denizden sevkiyat imkânı dolayısıyla bu ordunun Tunusla irtibatını tesis etmesine pek mâni olmayacaktır.

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Bombalar yüzünden tavuklar fazla yumurtlıyorlarmış

İngilterede yapılan bazı tetkiklerden anlaşılıyor ki, hava bombardmanları tavukların yumurtlamasına sebep oluyormuş. Bu yumurtaların kabukları tamamen sert değilmiş. Bu sebeple tavukların korkudan, vaktinden evvel yumurtladıkları anlaşılıyor. Mamafih bu yumurtalar-

dan pek güzel istifade edilmektedir.

Bazı tavuk yetiştiriciler sulh zamanında bundan istifade etmeğe düşünüyorlar. Bunlar sulh tesessüs edince kümesler yakınında bombalar patlatarak tavukları yumurtlatmak istiyorlar.

Ateşe dayanan boya

Bir İsveçli mühendis, geçenlerde hâdis teşkil eden keşfini mütehasşislar huzurunda göstermiştir. Keşfettiği şey, ateşe karşı dayanan bir boyadır. Mühendis keşfini şöyle ispat etmiştir: Kıymetli evrak, bonolar ve deste, destle kâğıt para ve kibrit kutuları doldurulan iki tahta sandık keşfettiği hususî boya ile boyandıktan sonra ateşe atılmıştır. Sandıkların etrafında her şey

yanmış, sandıklar yanmamıştır.

Sandıklar 20 dakika ateşe kaldıktan sonra açılmış, muhteviyat hiç değişmemiş, bulunmuştur. Hattâ sandığın tahtalarının iç kısımları da beyaz kalmış. Demek ki keşfolunan yeni boya ateşi gayri nakli kılmıştır. Keşif, yangınlarda kıymetli evrak ve banknotların muhafazasına işine yarayacaktır.

Lüzumsuz saatte doğmuşlar

Geçen teşrinisani ayın 1 ve 2 nci gününü bağlayan gecede saat 2 ile üç arasında yeni doğan 15 çocuk tesell ettirilmiştir. Doğanların bir çeyreği «lüzumsuz

saatte» doğmuşlar denilebilir, çünkü bu saatte yaz saati kış saatine çevriliirken saatler bir saat geri alınmıştır.

Beyaz karacalar

Çaslan hayvanat bahçesinde bir beyaz karacalar sürüsü bulunmaktadırlar. İlk beyaz çift karacalar, imparatoriçe Mariya Terezinin baş avcılarından kont Tun tarafından Hindistandan getirilmiştir. Bunların kahve

renkli karacalarla birleşmesinden sayısı 80 i bulan bir sürü beyaz karaca yetiştirilmiştir. Beyaz karacalar hayvanat bahçesinde kafeslerde olmayıp serbes serbes bahçede dolaşıyorlar. Fakat karacalar çok saf ve korkaktırlar.

Nezaketsizliğe karşı ceza

Alman polisi Şverin şehrinde hürmetsizlik, nezaketsizlik ve saygısızlığa karşı geniş mikyasta tevkifler yapmıştır. Bir üçer, beşe beşe bir kadına karşı hürmetsiz-

lik ve nezaketsizlik gösterdiğinden her cumartesi günleri tevkif edilerek ancak pazartesi günleri serbes bırakılmaktadırlar. Bu ceza, üç hafta devam etmiştir.

Farelerle mücadele

Bu harbe yiyecek maddelerinin azlığı yüzünden farelerin yedikleri ve yaptıkları tahribat hesap edilmekte ve bu sebeple Avrupada bu mahluklarla mücadelede geçirdiği Avrupa gazetelerinde göze çarpmaktadır. Mütehasşislara göre Oslo şehrinde fareler bir milyondan, Pariste de

on milyondan ziyadedir. Oslo'da farelerin 1938 yılında yaptıkları zararlar 8 milyon kronu bulmaktadır. Oslo'da farelerle mücadelede zehirli gaz da kullanılacaktır. Pariste fareler soğutucu cihazlarla dondurulmak suretiyle imha olunacaklardır.

Fotograf merakı!

Fotograf, ilk icadeden rahmet okutacak önemli buluşlardan biridir. İlimin her şubesinde, harbe temin ettiği faydalar saymakla tükenmez. Durmadan akıp giden ve her an şekil değiştiren hayatımızın geçmiş sahnelerini daima göz önünde bulundurulabilen, mazinin izlerini istikbale nakletmek ne büyük zevktir!.. Geçmiş zaman olur ki, hayali cihan değer. Öyle anlar olur ki, kâğıt parçasının üzerine tesbit edilmiş hakikî bir hayat sahnesi, kıymet biçilmeyecek kadar değer kazanır.

Fotograf çekmek oldukça zor bir bilgi işidir, fakat kendi fotoğrafını çekmek ondan daha çok zordur. Objektif karşısında durmayı kolay bir iş sanmayınız. Kapak açılıp kapanıncaya kadar geçen birkaç saniye içinde insanın ne sıkıntılar çektiğini ve bu yüzden çehrede ne büyük değişiklikler olduğunu farkında mısınız? Dikkat ederseniz, her insanın fotoğrafı kendisine benzer ama, tamamile değil, Meselâ, kaş, göz, ağız, burun aynıdır fakat çehrenin umumi durumu çok defa insanı aldatır. Çatık kaşlı korkunç bakaşlı bir fotoğraf görür; amma da sert adamı dersiniz. Halbuki onun sahibi inadına halim, selim, neşeli bir adamdır. Kâğıt üzerinde mâsum duruşlu nice çehreler görürsünüz ki, aslında kırmızı biberden daha serttir.

Objektif karşısında değişmeden, tabii hali ile durabilmek bir marifettir. Bunda hayvanlar daha çok muvaffak olurlar. İnsan o parlak cama gözlerini dikince her ne dense birdenbire kendinden geçer, birkaç saniye kumuldandıktan duracağı diye kendini sıkı sıkıya katılaştır, dikleşir, usta bir heykeltıraş elinden çıkmış mermer heykeli döner.

Fotograf çektiçerkekleri zaman saatlere hazırlanan meraklılar pek çoktur. Vesikalık baş resmi çektirirken bile pantolon paçalarını, çorap bağlarını itina ile düzeltirler, esans, kolonya sürünlenirler. Objektif karşısında tebessüm edeyim derken, piyano tuşları gibi dişlerini göstererek diş macunu reklâmlarındaki sırtkan resimlere benzeyen, iyi poz alacağım diye aygın baygın süzlenen kadın fotoğraflarına az mı raslanır?..

Fotoğraflarının, satılık mal monstrası gibi fotoğrafhaneye vitrininde teşhir edilmesinden zevk alanlar da az değildir. Hele, fotoğrafın gazete sahifelerinde teşhirinden hoşlananlar pek çoktur.

Bu merak bazan insanları çok gülmünç vaziyetlere de düşürüyor. Cemal Refik

Depolardaki mallar

Gümrüklerden malını çekmek istemeyenlere muntazaman tebligat yapıldığı, Mıntaka Ticaret müdürlüğüne kesilen tebligatlarının üç bini bulunduğu yazılmıştır. Bankalar ve nakliyat anceteleri, gelen malların sahiplerine Mıntaka Ticaret müdürlüğüne bildirmekte, müdürlük de derhal o zata tebligat yaparak malını piyasaya çıkarmak üzere muayyen müddet vermektedir.

Ticaret müdürlüğünün tebligatına uyarak, malını gümrükten çekenden bir kısmının bunları hususi depolarda sakladıkları görülmüştür. Sıkı takibat neticesinde bu depolardan bir kısmı meydana çıkarılarak içindeki mallar normal fiat üzerinden satılmıştır. Varlık vergisi tatbikatından sonra henüz meydana çıkarılmayan depolardaki malların da sahipleri tarafından piyasaya çıkarılacağı umulmaktadır.

AKŞAM		
Abone bedeli		
	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 "	1450 "
3 Aylık	400 "	800 "
1 Aylık	150 "	"
Posta İttihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği: 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.		
Telefonlarımız Başmuharrir: 20565 Yaz İşleri: 20765 — İdare: 20681 Müdür: 20497		
Zihhice 13 — Kasım 44		
S. İm. Gâ. Ög. İkt. Ak. Yat. E. 12,51 2,39 7,28 9,49 12,00 1,39 Va. 6,34 8,22 13,13 15,32 17,44 17,22		
İdarehanesı Babıâli civarı Acemulusok sokak No. 13.		

Mahallenin tam köşesindeki iki katlı, şık ev otururdu. Fevkalâde güzel bir kadındı. İnsanda evvelâ hürmet hissi uyandırır, Boylu boslu ve zarif endamı idi. Şakaklarındaki saçlar hat halinde beyazlaşmıştı. Bu ona daha vakarlı, daha ağır başlı bir güzellik verirdi.

Semt, son derecede dedikoducu olmasına rağmen onun hakkında hiç kimse bir şey söylemiyordu. Çünkü Handan her ağzı kapatacak kadar ciddi idi. Zaten mahallede kimse ile de abub değildi. Pek konuşmağa mecbur olduğu kimselere gayet yüksek perdeden davranırdı. Yaşça kendisinden büyük satıcılar, veya kapısına iş için gelen adamlara «oğlum» diye hitabederdi.

Genç ve dul olduğu halde böylece hakkında en küçük bir sayfa çıkmadığına yaşıyordu.

Pek mahdut olan tanıdıkları arasında herkesi şiddetle tenkit etmesi meşhurdur. O en küçük hafifliği bile hoş gören insanlardan değildi.

Mesela biraz ilerimizdeki uzun kırıklı, yeşil gözlü genç kıza ayıplar, nişanlısından ayrılan şışman duldan bahsederken âdetâ kızkar, köpürürdü.

Dans etmezdi. Hattâ onu çağılı yerlerden birinde bile görmek kabli olamazdı. En büyük eğlencesi sinema idi. Fakat öyle dekolte, yahut dellik, çabazlık, danslı filmlerin gösterildiği sinemalarda kendisine rastlamak mümkün değildi. Daha ziyade ağır hüznünlü, ciddi eserleri, dramaları tercih ederdi.

Mahallede Handanı evlendirmeyi düşünenler bile olmuştu. Çünkü hakikaten alımlı bir kadındı. Bir erkeği pekâlâ mesut edebilirdi. Lâkin Handan kendisini evlendirmeye kalkışanların daha ilk teşebbüslerinde fena halde kızmıştı.

«Ben evlenmek istemiyorum!» cümlesinden başka bir söz ağzından çıkmıyordu.

Bunun üzerine bekârları evlendirmek merakında olanlar da bu sevdayadan vazgeçtiler. Handanı ciddi haline bıraktılar...

Köşe başındaki iki katlı köşkte oturan güzel vücutlu duldan artık kimse bahsetmez oldu. Unutulmuştu. O da bundan son derecede memnundu. Kendi kendinin etrafında yarattığı havanın içinde yaşayıp duruyordu. Belki de bu böyle uzun zaman devam edecekti. Fakat gecenin birinde hiç aklı gelmeyecek pek garip bir hadise oldu...

Gecenin ağustosun son gecesi idi. Çok sıcaktı... Saat on bir doğru idi. Birdenbire mahallede köşe başında müthiş bir gürültü oldu. Sanki bir takım duvarlar yıkılıyor, camlar kırılıyor. Bağırışmalar ayıyuka çıkıyordu.

— Eyvah!.. Koca köşk yıkıldı...
— Kamyon içeri girdi!
— Bu ne biçim kaza!..

— Kimse ölmüş mü?.. Kimse ezilmiş mi?..

Biraz evvel derin bir uykuya dalmış gibi görünen koca mahalle şimdi tamamiyle ayağa kalkmıştı. Hemen hemen bütün pencereler aydınlanmış, balkonlar, kapı önleri pijamalı, gecelikli insanlarla dolmuştu. Birçokları, meraklarını büsbütün yenememişler ve sokağa fırlamışlardı. Zaten merak etmeye de imkân yoktu. Zira biraz evvelki gürültü o kadar büyük ve o derece yakındı ki herkes bunun ne olabileceğini bir an evvel öğrenmek istiyordu. Ben henüz sonunmadığı için herkesten evvel dışarı fırladım. Uzaktan hâlâ telaşlı ve acı bağırışmalar geliyordu.

Mraklıların arasına ben de karıştım. Hep birden köşe başına geldik. Orada gördüğümüz manzara hakikaten pek meraklı idi. Büyük bir kamyon köşede iki katlı köşkün duvarını delerek içeri girmişti.

Sanki bir tiyatro sahnası içinde kurulmuş gibi Handanın odasının önü tamamiyle açıldı.

Köşede bir divan duruyordu. Bunun önünde dağılmış bir çilingir sofrası göze çarpıyordu. Masanın sü-

tünde yarım big rakı şişesi... İki kadeh... Tabaklarda sardalya balığı, peynir, lâkerda, kırmızı turp ve salata... Ve bütün bu dekor içinde iki şaşkın insan göze çarpıyordu.

Bunlardan biri Handandı. Lâkin o sokaktakinin tamamiyle aksî bir kuyafette idi. Bir kere yüzü boyalı idi. Bir kadının sokakta boyanmayıp, ev içinde makilyaj yaptığını ilk defa görüyordum. Gözlerinde uzun uzun sürmeler ve dudaklarındaki nar çiçeği boya insanın dikkatini çekiyordu.

Ya üzerindeki pembe sabahlığın şayanı hayret derecede fazla dekolte olması!.. Göğsü tamamiyle açıktı... Ayaklarında üzeri pembe ponponlu terlikler vardı.

Duvarı yıkık odadaki ikinci şaşkın insan ise zayıf, küçük bıyıklı, göz-lüklü, gayet alaturka tipli bir erkekti. Üstünde cekek yoktu. Gömleğinin önünü açmıştı. Çözük kıyafatı boyunca sallanıyordu. Ayağından iskaripinleri de çıkarmıştı. Halk, komşular içeriye derin bir hayretle bakıyorlardı. Kaza yerine koşan bir polis memuru ifadeleri alırken bir aralık Handana sordu:

— Bu bay kim?..
Böyle söyleyerek ayakları fotinsiz, ceketiz, yakası açık adamı gösteriyordu.

Handan kekeleyerek:
— Hiç... Arkadaşlarımdan biri... Mısafirim!.. Daha doğrusu bu bay işlerimle meşgul olur. Gene gelmişti de ciddi bir emlak meselesini görüşüyorduk...

Kazayı yapan kamyonun şoförü mahkemeye verildi. Kamyonu mahalleden götürdüler. Yıkılan duvar örtüldü. Bozulan kaldırımlar tamir edildi.

Fakat şimdi o semtte şöyle konuşuyorlar:
— Mısafiri ile ciddi bir emlak işi görüşüyorlarmış... Demek bizim bayan mısafirlerinin sırtlarından ceketlerini, ayaklarından iskaripinlerini çıkartıyor öyle mi?..

— Belki ayakta iskaripin varken emlak meselesi konuşuyorlardı... Tabiat meselesi bu... Sen ne bilirsin a kardeş...
— Hemşireciğim... Emlak işi çilingir sofrasının başında mı görüşülür ayo?..

Evet mahallede böyle konuşanlar pek çok... Artık köşedeki iki katlı ev de boştur. Üzerinde «Kirahat hane» levhası sallanıyor...

Kazalara karşı pek tekin addedilmemesine rağmen bu şiddetli ev burhanında her halde boş kalacak değildir...

(Bir yıldız)

İş bulmak için

Uzun, uzun düşünmeğe lüzum yok!

«AKŞAM» a bir KÜÇÜK İLAN vermek kâfidir.

Göz mütehassısı

Doktor Cemil Görür

Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi Osman Şerefeddin apartmanı N. 5

Hastalarını pazardan başka her gün saat 14 den 18 ze kadar kabul eder. Telefon: 22566

Charles Boyer

Newyork radyosunda Türkiye'ye hitap eden artistin hayatı

Şarlo'dan sonra Hollivud'un tanınmış artistlerinden Charles Boyer Türkiye'ye hitaben Newyork radyosunda bir nutuk söyledi. Aslen Fransız olan Charles Boyer Türkler'e Fransızca hitabetti. Hülâsaten dedi ki:

«Güzel memleketinizi 1930 da ziyaret etmişim. Bu ziyaret bende unutulmaz hatıralar bıraktı. Boğazınızın güzelliği, Kâğıthane, Göksu gözümün önündedir. Unutulması mümkün olmayan bu memleketi, Türkiye'yi tekrar görmek niyetindeyim. Okyanus ve harb izleri şimdi bizi birbirimizden ayırıyor. Fakat harb sona erdiği zaman, öyle ümidliyorum ki güzel memleketinizi tekrar görmek saadetine nall olacağım.»

Newyork radyosunun spikeri kendisine Türkçe birkaç söz söyleyip söyleyemeyeceğini sorunca Boyer şu cevabı vermiştir: «Türkçe olarak iki kelime biliyorum. O da şudur: Yaşasın Türkiye!»

Charles Boyer 1930 da Türkiye'yi ziyaretinin kendisinde unutulmaz hatıralar bıraktığından bahsetmiştir. Burada bu genç ve kudretli artisti seyredenler de Charles Boyer hakkında tatlı hatıralar muhafaza ediyorlar. Artist harbdan sonra Türkiye'ye ziyaret ederse hiç şüphesiz çok samimî surette karşılanacaktır.

Charles Boyer 1930 da Comedie Française artistlerinden Marie Bell ile birlikte İstanbul'a gelmişti. O zaman daha ziyade Marie Bell'in ismi etrafında neşriyat yapılmış, Charles Boyer'den pek az bahsedilmişti. Fakat heyet Türkiye'ye gelip te temsilleri başladığı zaman Boyer'in kudreti herkes tarafından takdir ve bu genç artistin zamanın en yüksek sanatkarlarından biri olduğu kabul edilmiştir.

Charles Boyer 28 ağustos 1901 de Fransanın Figeac şehrinde doğmuştur. Babası bura posta memuru idi. Öğünün muntazam bir tahsil görmesi için çalışmış, Charles ilk ve orta tahsilini, lise-yi bitirdikten sonra Toulouse'da bakalorya imtihanını vermiştir. Bundan sonra felsefe okumak üzere Paris'e hareket etmiştir.

Charles Boyer çocukluğundan beri tiyatroya hevesli idi. Mektep temsillerinde daima kendisine rol verilirdi ve çok muvaffak olurdu. Paris'e gidince tiyatrolara devam etmeye başlamış, hevesi artmıştı. Fakat ilk sene yalnız Sorbonne'da felsefe dersleri ile meşgul olmuştur. Tatilde memleketine döndüğü zaman konservatuvar hocalarından meşhur artist Duflos karısı, Huguette ile birlikte o civarda bir film çeviriyordu. Boyer bu filmin bütün sahnelerini büyük bir dikkatle takibetmiştir. Bunu gören ve delikanlın merakını anlayan Duflos kendisine konservatuvara girmesini tavsiye etmiştir.

Charles Boyer 1918 de Paris'e döndüğü zaman bir taraftan felsefe derslerini takibederken diğer taraftan konservatuvara da devam etmeye başlamıştır. Bu surette lisanını ıslah etmiş, birçok şeyler öğrenmiştir. Fakat konservatuvardaki bir temsilde muvaf-

gülmüşlerdi.

Birkaç kezerler, benden gizli mendillerini yıkadığını görür, gene de mankafa, bu mendillerdeki neyi saklamağa çabaladığını anlamazdım.

Baharla beraber, biraz iyileşir, dileriz gibi oldu. Hem o aralık gene babanın ev nöbetlerinden biri tutmuştu. Karısının dizinin dibinden ayrılmıyor, üzerine titriyor, elinde ağzına lokmaları uzatıyor, sanki bütün bu halleri onun içine, sıhhat, renk, hayat üflüyordu.

Annen hep bu dönüğü bilir gibi, sabırla, gayretle, ümitle onu beklerdi.

O birkaç haftada, dışarı âlemi nöbetine, kanıksayıcıya kadar doyar, sonra gelirdi; amma gene bir gün kaybolup gitmek üzere gelirdi. Daha kapıdan girişinden bunun eve barka dönüş nöbeti olup olmadığını anlardık. Gözlerine bir başka bakış, omuzlarına bir başka, içli duruş gelirdi.

Soyunur, yıkanır, değişir ve tövbe istiyar için secdeye kapanırsa, karısının dizine kapanırdı.

Artık onun için yeni bir tapınma ve ibadet devresi başladı demektir.

Gelin hanım neye baksa hemen istediğini, aradığını keşfetmişcesine atılır, ona bunu uzatırdı. Öyle bir hal alırdı ki, o aralık karısı ayı, yıldızları istese, onları bile indirmeğe, sanki gökyüzüne turmanacaktı!

Sabahleyin kahvaltı tepeğini bana hazırlar, daha annen yataktan kalkmadan kendi eline ona bunu götürürdü. Muhakkak, kara kısta bile kenarına koyacak bir çipek bulur, peçetesinin arasına gizlicecek kırmızı kadifeden bir mahfaza yaratırdı.

En kuvvetli istah ilaçlarından tesiri sözler, sevgiler, inceliklerle, ne lezzet, ne zevkle, ona lokmalarını yutturur, karşısına hak âşığı gibi hayran hayran bakardı. Artık karısı, onun için yeniden yeryüzünün en güzel, en harikulade kadını oluvermiş demektir.

Hava iyi ise onu bahçenin içinde, kolunu beline dolayıp gezdirir, kötü ise karşısına geçer, bilmediğim bir dilde kitaplar okur, bir şeyler anlatır, güldürür, piyano çalar, hiç görmediğimiz, düşünemediğimiz tarzda bambaşka bir erkek olurdu.

Bu sıralarda onları hep yazın bırakırdık. Baş başa, yatak odalarında yerlerdi. Sofralarına hizmet etmemi-

Charles Boyer

fak olamadığından artistlikten vazgeçerek piyes yazmağa düşünmüştür.

Charles Boyer bir akşam Champs Elysees tiyatrosunda iken gelmiyen bir artistin yerine birisini aradıklarını öğrenmiş, artistlerden bir dostu vasıtasile müracaat etmiştir. Bu müracaat kabul edilmiş, delikanlı ilk defa sahneye çıkmıştır. Kendisine verilen rol küçük ve ehemiyetsizdi. Fakat Charles Boyer bunu o kadar canlandırmıştır ki seyirciler arasında bulunan meşhur tiyatro müdürü ve artist Gemier derhal kendisini angaje etmiştir. Charles Boyer, Gemier'den birçok şeyler öğrenmiş ve piyeslerde mühim roller almağa başlamıştır. Yavaş yavaş şöhret artmış, Koenigsmark, Batailles gibi büyük filmlerde en tanınmış kadın artistlerle oynamıştır.

Boyer 1920 de film çevirmeğe merak etmiştir. Fakat sessiz film kendisini cezbetmemiştir. Sözü film çıktıktan sonra 1930 da Fransada bir iki film çevirmişti. Bu sırada Amerika'da çevirecek Fransızca filmler için Fransadan Hollivud'a artistler davet ediliyordu. Charles Boyer de bu arada Hollivud'a gitmiş, «Mary Dugan davası» filminin Fransızca nüshasını, diğer bir iki film çevirmişti. Bu sırada İngilizce öğrenmeğe de heves etmiş, ders almağa başlamıştır.

Artist Avrupa'ya döndükten sonra bir taraftan sahnede çalışırken diğer taraftan Paris ve Berlin'de Fransızca muhtelif filmler çevirmiştir. Atmaca, Harb, Danielle Darrieux ile birlikte çevirdiği Meyerling faciası filmleri bu aradadır. Bu son iki film Amerika'da çok beğenildiğinden artist tekrar Hollivud'a davet edilmiştir.

Charles Boyer arada geçen zaman zarfında İngilizceyi mükemmel surette ve hiç yabancılığı şivesi belli olmayacak tarzda öğrenmiştir. Bunun için âdetâ mektep çocuğu gibi çalışmış, 4 hafta hiç kimseye bir kelime Fransızca

YEDİKULE ZİNDANLARINDA

Tefrika No. 71

Yazan: İskender F. SERTELLİ

«Şimdi gidiyorsun, Fakat, yarın, öbür gün tekrar bana döneceksin!» Ayşe başını yastığa koyarken hiddetle bağırdı:

— Hayır. Aldanıyorsun sınıyor! Bir daha senin suratını görmeyeceğim. Ve sana dönmiyeceğim...

Sonra birden babasını hatırladı: — Ya babam?... Ancelos bana, babamı Yedikuleden kurtaracağını söylemişti. Ona gitmezsem, bamm Yedikule zindanlarında ölecek.

Ayşe bu sırada dolaba koyduğu altınları düşünerek: — Çaresini buldum, dedi. Bu paralarla ben çok iş görebilirim.

Ayşe ne yapacağını bilmiyordu. Fakat, paralar neler yapmazdı ki. Bilhassa böyle sarı altınlar.

Ayşenin uykusu kaçtı: Bir yanda sınıyor Ancelosun sözleri. Bir yanda babası. Ve çil çil altınlar. O ne?

Ayşenin gözü önünde birdenbire korkunç bir hayalet belirdi: — Sınıyor Ancelos...

Evet. Ta kendisi. Ancelosun odada hayaletli doluyor gibiydi. Genç kadın neredeyse aklını oynatacağı.

— Bu bir sihirbaz mıdır? Diye söyleyerek yatağında fırladı. Ayşe köşede yanan kalın mumun titrek ziyası altında dolayan hayaleti kovalamak istedi, fakat ayağa kalkınca birşey görmedi.

— Bu adam gerçekten müthiş sihirbaz olacak, dedi. Gece yarısı yatak odama kadar girdi. Ve beni tehdit etti. İşte, yine o ses. Ve aynı sözler. «Yarın, öbür gün tekrar bana döneceksin!»

Ayşe bu sesi bir daha duymamak için, iki kulağını birden elil tıkadı. Ve haykırdı: — Hayır. Senin yüzünü bir daha görmeyeceğim!

Odanın içinde garip bir ses duydu: «— Bana geleceksin... Çünkü, bana muhtaçsın!»

Ayşe: — Bu herif muhakkak ki bir sihirbazdır.

Dişerek, derhal komşu teyzenin vaktile kendisine bahsettiği bir hikâyeyi hatırladı, dolaba koştı. Bir kitabın arasından küçük bir deri parçası çıkarıp yüzüne gözetme şifirdi:

— Haççe teyze bana bir gün, cinler ve perilerle karşılaşarsan, şu küçük güvercin derisini hemen eline al. Derhal, cinler ve periler senden kaçsın, demişti.

Ve korkak bir tavırla etrafına baktı. Artık ne ses vardı, ne de hayalet. Acaba Ayşe rüya mı görmüştü? İyi amma, o henüz uyumamıştı.

Ayşe biraz sonra kendi kendine gülmeye başladı: — İnsan bazan kimi düşünürse onu görmüş derler. Ben de Ancelosu çok düşündüm. Hayaletli karşıma çıktı. Fakat, şu güvercin derisi de gerçekten bir mucize gibi imdaduma yetişti. Elime alırsam ne cin kaldı, ne hayalet. Hepsini kayboldu.

Ayşe bundan sonra uyuyamadı; eline bir kitap alarak gözden geçirdi.

söylememişti. Boyer Hollivud'a gidince derhal kendisine bir mukavele imza ettirilmişti. Bu mukavele mucibince her sene iki film çevirebilecekti.

Artist Hollivud'a yerleştikten sonra 1934 de Pat Paterson'la evlenmiştir. Pat, aslan İngilizdir. Hollivud'a dans kıza olarak gitmişti. Karı koca güzel bir köşk kiralamışlar ve her sene birkaç ay Fransa'ya gelmeğe başlamışlardır. Bu sırada harb çıkmış Charles Boyer Amerika'da kal-

— Ben de önüme çıkan engelleri yeneceğim, dedi. Bu engellerin en başında sınıyor Ancelos vardır. İlk önce onu yeneceğim. Eğer Mısina vallsinin sözleri doğru ise, günün birinde yurduma dönmek fırsatını da bulacağım demektir. Ben zaten hiç bir zaman tallihime küstüp ağlamadım ve hayatım ümidimi kesmedim. Uzun yıllar Hamza ile yaşasam bile, günün birinde onu terk edip yurduma döneceğimi biliyordum. Venedikte alle kabristanında yerim hazır. Babam hayatta iken hepimizin mezarını yaptırmıştı. Eğer oraya dönmezsem ve burada ölüp kalırsam, işte o zaman tallihliğime yanaacağım. Çünkü burada ölürsen, beni hiç kimse tanımas ve mezarımı kimse ziyarete gelmez. Ben hayatta bu derece unutulacak bir insan mıyım? Hayır. Ben yaşayacağım. Mesut ve müreffeh yaşayacağım. Ve vatanımda ölmeliyim.

Para her zaman işe yarar mı?

Ayşe ertesi gün, Hamzanın halasını, dan aldığı beş yüzden fazla altınla babasını Yedikule zindanlarından kurtarmak sevdamına düştü ve Venedik elçisinin semtine uğramamağa karar verdi. Fakat bu işi tek başına nasıl yapacaktı?

Ayşe, komşu Haççe teyze vasıtasile Hamzanın arkadaşlarından Sarı Yusuf'a haber gönderdi.

Bir akşam geç vakit — ortak karamıştı — kapı çaldı. Ayşe kapıyı açtı. Yusuf yüksek sesle: — Merak ettim, dedi. Acaba bizim Hamzadan yeni bir haber mi var? Ayşe başını salladı: — Hayır. Ondan yeni bir haber yok. Fakat o çok yakında dönecektir. (Arkası var)

mişti. Şimdi Hollivud'un en kıymetli artistidir.

Charles Boyer tip itibarıyla diğer artistlere benzemez. Esmer, kara kaşlı, kara gözlüdür. Güzel değildir, fakat kendisinde cenup memleketeri halkının tallihliği vardır. Bilhassa sesi çok tatlıdır. Hal ve tavri çok tabiidir. Sahtelikten nefret eder. İyi keman çalar, felsefe, musiki ve edebiyat kendisini spordan çok alakadar eder. İyi tahsil gördüğü için her şeyden bahsedebilir.

— Ya Rabbi, ne olur, gelin hanım, beyin bir ev nöbetinde kurtulurverse... Bu sancıları bari gönül rahatlığı, sevimlik sevinci içinde çekse... diyordum.

Allah duamı kabul etmemiş olacak ki, kızımın kundağını kucağıma aldığımın tam haftasında ve iki üç gecedir, beyiminizin gece ortalarında yok olduğu bir sırada, annen seni dünyaya getirdi.

İşte senden sakladığımız acıklı hastalığının ilk nöbetleri de o gece başladı.

Ebe hanım, «Loğusaya al bastı» dedi. Konukomşu «Filan hocayı getirin, nefes etsin!» sağlığını verdi. Dört bir yanda aralıp ancak iki gün sonra bulunan babanın dönüşünden sonra da, türlü hekimler çağırıldı, türlü devalar arandı, amma hiçbirinin faydası olmadı. Zararı kendine dokunan, kimseye saldırmıyan, amma kimseye de istemiyen, yanına yaklaştırmıyan bir zavallı deli olmuştur. (Arkası var)

Gönül Cehennemi

Yazan: MEBRURE SAMİ

Tefrika No. 14

Belki de sevişecek, belki de evleneceklerdi...

Bunu o söylediydi, ben de: A a... Daha neler... Haddine mi düşmüş... Biz kim, siz kim! derdim.

O, elleri başının altına sokulu, sırt üstü yattığı yerde, gözleri tavana, hülyasına dalar, gider:

«— Babaları başka, ayrı cinslerden amma, anaları aynı soydan, kimsesiz ve köksüzler soyundan! Seni Çerkez halayık diye kim bilir nereden, hangi baba ana yuvasından söküp almışlar... Beni de göz çelici bir çocuk görmüşler, para getiren bir işe koşmak için, evimin, bahçemin kapısından geçerken çalıp kaçmışlar... Sana süpürmeği, silmeği, toz almağı, aptesane mermeri kezzaplamağı, büyük hanım di zi omuşağı, evin küçük beylerine yatak çimdiklemeği öğretilene kadar dayak atmışlar, bana da at üstünde tek ayak üstü durmağı, yuvarlanıp

kafamı parçalamak korkusunu unutarak güle sırta hoplayıp sıçramağı, öpücükler yollamağı öğretilene kadar sopa çekmişler... Sen de ananı babanı bilmiyorsun, ben de...»

Susar, içini çeker; ben uykudan gevşeyip alıklaşıırken, o hâlâ, gene sorardı:

«— Düşünsen e Gültür, hiç, hiçbir şey hatırlamıyor musun? Çocukluğunu, köyünü, evini, kulübeni hatırlamıyor musun?»

Düşünürdüm... Hiç, hiçbir şey hatırlıyamadım.

O da düşünürdü... Bir iki hâtıra kırıntısı bulur, çıkarırdı:

«— Büyük bir ev görüyorum... Amma İstanbuldaki konaktan, bu köşkten bile çok büyük bir ev... Kalın kalın kütükler yanan bir ocak... Bir koskocaman köpek... Tüpleri uzun uzun... Tuhaf bir sesle esnerken, eğilip gurtlağına korka korka baktığım uzun iri ağızlı, süzgülün göz-

lü bir köpek... İnsanlardan çok bu köpeği hatırlıyorum... Onunla sarı-sarı bu alevlerin karşısında, beyaz tüylü, halıdan başka türlü bir şeyin üstünde yatarım... Bu odada upuzun bir masa vardı... Akşam saatinde, kol kol, bir çok, bir çok şamdanlar yanardı... Bir erkek sanki gelir beni kucağına alır, ninni gibi bir sesle uyuturdu. Muhakkak ki ben annesi olmiyan bir cocuktum... Yoksa köpeği hatırlar da ananı unutur mu idim? Hayır, yok... Bu çok geriler baktığım zaman, silsile, silik bile olsa şefkatli hiçbir kadın yüzü, anam olabilecek candan bakışlı, unutulmaz hiçbir yüz yok...

Şamdanlar, masa, köpek ve ocak... Bir de içinde küçücük bir benek gibi kaldığım o acayip, büyük ev...

Düşünelim bakalım... Ben kim olabilirim?»

O muhakkak ki daha saatlerce düşünürdü, amma ben çoktan uyumuş bulunurdum.

Her sabah da onun yüzü biraz daha solar, biraz daha süzülürdü. Ben üzülürdüm:

— Gebelikten... Doğurayım da bak, nasıl aslan gibi olacağım! der,

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

1 - İŞ ARIYANLAR

MUHASEBE - Servis sefiliğinde çalışmış, Fransızca, İngilizce muhaseberata vakıf, ithal, ihrac piyasaları iyi bilir bay iş aramaktadır. Akşam'da L.E. rûmuzuza müracaat. - 7

TÜRKÇEYİ, ALMANÇAYI, FRAN-SİZCAYI - İyi bilen, büro işlerinde tecrübesi olan bir bay iş aramaktadır. (Yaz makinesi kullanır.) P. K. 1544 Galata. - 7

BİR GENÇ İŞ ARIYOR - Türkçe, Fransızca lisanslarına vakıf, daktilo takip işlerine aşina, şirketlerde, bürolarda çalışır. Mektupla Galata post-restan 227

ORTA BİR DEN AYRILDIM - Daktilo kursundan iyi derece ile çıktım, hususî müesseselerde bir bayan iş arıyor. Akşam'da (F.E) rûmuzuza mektupla müracaat. - 2

VIYANALI - Genç bir bayan yazma hanelerde daktilo, muhasebe gibi işlerde çalışmak veya hususî Almanca ve İngilizce dersleri vermek arzusunda. Gazetemize A.A. ismine yazılması. - 2

ERKEK AHI VE MEZECİ - Lokanta ve birahanelerde çalışmış iyi servis ve mezeçilikte ihtisası olan bir genç iş arıyor. Beyoğlu Acar sokak 3 numarada berber Salihaddine müracaat. - 1

2 - İŞÇİ ARIYANLAR

İDARECİ BAYAN ARANIYOR - Kadınsız evi idare etmek üzere yemek pişirmesini bilen, itimada lâyık yaşlıca bayan aranıyor. Sabahları dokuz kadem kadar akşamları dokuzunda sonra: Fatih İskenderpaşa mah. H. Salih Ef. sokağı No. 39

İYİ MUHASEBE BİLEN - Bir bayan aramaktadır. Taliplerin İstanbul posta kutusu 606 adresine mektupla müracaatları. - 1

3 - SATILIK EŞYA

SATILIK DEMİR FİÇİ - Muhtelif büyüklükte demir fiçiler satılmaktadır. Sobacılara da yarar. Ahçı olanların «Akşam» idaresine müracaatları. - 1

AGRANDISMAN VE FOTOGRAF MAKİNELERİ - Satılmaktadır. Agrandisman makinesi 10 x 15 - 9 x 12 ebadındadır. Fotoğraf makinesi 18 x 24 büyüklüğünde atelyeye elverişli, objektif ve bir çase ile birlikte. Sabah saat 10 ile 12 arasında (Akşam) idaresine müracaat. - 5

SATILIK TAHTA FİÇİLER - 44 adet iki yta kiloluk demir çemberli 65 adedi bir defa zeytinde kullanılmış 10 u yenidir. Ehen fiatle satılmaktadır. 1869 posta kutusuna müracaat. - 1

SATILIK - Mükemmel torna - planya makkap tezgâhi komple takım Galata Kalafatyeri Yemenliler 29 No. ya müracaat.

AZ KULLANILMIŞ - Bir pöti gri kürk satılmaktadır, 81461 numaraya telefon edilmes. - 1

MOTOSİKLET ALINACAK - 5, 7 beygirlik sepetli müceddet veya çok az kullanılmış ve tamir görmemiş motosiklet alınacaktır. Sobacılardan tatil zamanları haricinde Kasımpaşa'da Deniz sevkîyat memurluğuna müracaatları. - 1

Motörcü Ustası Aranıyor

Her nevi kamyon motörleri tamir eden ve kamyon tamiratından anlayan müktedir motörcü ustaları aranıyor. Talip olanların boser-vis suretlerle muhtasar tecrübe hallerini ve istedikleri aşgârı yemiyi ile birer fotoğrafın Tavşanlı'da Müessesemiz müdürlüğüne göndermeleri ilân olunur.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy Şifa Yurdu
Şehir gürtütüsünden uzak bir yerde büyük bir park içinde ve çamların ortasında fevkalâde güzel manzaralı çok temiz ve iyi bakımlı, kadın, erkek her türlü hastalara açık hususî hastane. Sinirlerini ve yorgunluğunu dinlendirmek ve nekahat devrini geçirmek isteyenlere mahsus yegâne müessese.
Telefon: 42221

DOKTOR

Fethi Erden LABORATUVARI
[Cerrahpaşa hatanesi] bakteriyoloji Kan, İdrar, balgam, maddi gaita tahlilleri ve (İdrar vasıtasıyla gebeliğin ilk günlerinde kafi teşhis) yapılır. Beyoğlu Taksiye giderken Meşelik sokağı Ferah apartman. Tel: 49534.

275 LİRAYA - Mükemmel Alman markalı bir piyano satılmaktadır. Bakırköy İstasyon caddesi 34 numaralı Şekerli dükkanına. - 2

AZ KULLANILMIŞ - Portatif bir yazı makinesi aranıyor. Son fiat ile (Özdemir) remzine mektupla müracaat.

4 - Kiralık - Satılık

ACELE SATILIK ARSALAR - Fatih'te tramvaya bir dakika mesafede köşe başında gayet güzel ve büyük dört kat yapılmak üzere musaddak inşaat planı ve ruhsatı dahil olmak üzere bir arsa satılmaktadır. 2 - Fatih'te Hacıhasan bostanında 15 metrelik caddede bir arsa satılmaktadır. Müracaat: Milli Emlak alım satım İnşaat Bürosuna. -

KIRALIK LABORATUVAR - Sureti mahsusada laboratuvar olarak inşa ve son sistem aletlerle teçhiz olunmuş, müşterisi ve markası tutulmuş, genişletilmeye müsait, işlek bir yerde mukabil sermaye koyacak şekilde de çalışılabilir. Akşam'da «Şerik» rûmuzuza mektupla müracaat. - 1

APARTIMAN - Han, otel, kâğıt ve ahşap evler, dükkanlar, arsa, tarla, çiftlikler ehen fiatle satılmaktadır. Karaköy Melek han No. 8 Emlakservis'e müracaat. - 4

ACELE - Devren satılık, kiralık bakkalye, Kadıköy Bahçelî kahvede tellâl Emin yahut Emile müracaat.

ACELE SATILIK EV VE ARSA - Bakırköyünde Kartaltepede Hatboyu sokağında 15/17 numaralı maa bahçe 14 odalı ev, Aksu sokağında 10 numaralı arsa satılmaktadır. Telefon 40633 ten izahat alınması. -

SATILIK ÜÇ EV, ÜÇ DÜKKAN - Kadıköy Rasimpaşa mahallesinde Şerifiye sokağında 4 numaralı bir ev eski Yeldeğirmeni yeni Tepe sokağında 6 mükerrer 3 dükkan 3 ev acele satılmaktadır. İzahat İstiyenler 40633 telefona müracaatları. -

ACELE DEVREN SATILIK BAKKAL DÜKKANI - Her işe elverişlidir. Laleli Ordu caddesi No. 230 ko misyoncu Hasan'a müracaat.

SATILIK APARTIMAN - Eyüp-sultanın merkezinde Feshane caddesinde 3 katta birer daire altında 2 dükkanı olan betonarme apartiman yarı hissesi satılmaktadır. Görüşmek için 4 cü Vakıf handa Borsa kiraathanesinde B. Hilmi Kocabalkana müracaat. - 3

5 - MÜTEFERİK

FEN FAKÜLTESİNDE - Fizik ri-yaziye son sınıf talebesi bir bay herkesin evinde fizik, ri-yaziye dersleri vermektedir. All. Bilen Divanyolu Bestekar Osman sokağı No. 9.

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ - Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

P. S. K - M. V. - S. S. S - D. R - D. F - Lessons - F. E - Plâsiye - 82 - Tarık Alan namlarına gelen mektupları idarehanemizden alduraları rica olunur.

Beyoğlu sulh hukuk hâkimliğinden: Dosya No. 942/1364 Yusuf tarafından Haydar, Ahmet ve İsmail aleyhlerine açılan alacak davasının muhakemesinde: Davâ edilenlerden İsmailin hâlen ikametgâhı meçhul olduğundan ilânen yapılan tebligata rağmen mahkeme gelmemiş ve talep veçhile giyap kararının on beş gün müddetle ilânen tebligatına karar verilmiş olduğundan muhakeme günü olan 15/1/1942 cuma günü saat 10 da muhakemede hazır bulunmaması veya bir vekil göndermesi aksi takdirde dâvanın giyabında görüleceği giyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Zayı - Fen fakültesinden 41 - 42 senesinde alınan hüviyet kaybolmuştur. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
2483 numaralı Peyami

KÜÇÜK İLAN

okuyucularımız arasında
EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ
vastadır. Alım, satım, kira işlerinde iş ve işçi için istifade ediniz.

ASETİLOPİRİN NEŞ'ET

Nezle - Grip - Baş - Diş ve Bütün ağrılara karşı
21ik zarf 20lik Tuplerde
HER ECZANELERDE ARAYINIZ

Zonguldakta Ereğli Kömürleri İşletmesi Sağlık Teşkilâtına

300 lira ücretli bir dahiliye Mütchassısı

alınacaktır. Aylık ücretler üzerine ayrıca pahalılık zammı verilmektedir. Taliplerin 25/12/1942 günü akşamına kadar Zonguldakta İşletme umum müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (2358)

SÜMER BANK

YERLİ MALLAR PAZARLARI
Müessesesi Müdürlüğünden:
Mağazalar için
SATIŞ MEMURLARI ALINACAK

İstanbul harici mağazalarımızda münhal azami 100 liraya kadar ücretli satış memurlukları için mağazalarda uzun müddet satış memurluğu yaparak reyyon idare etmiş bulunanlar alınacaktır.

Askerlik hizmetini ifa etmiş olmak şarttır. İsteklilerin aşağıda yazılı vesikalarla 30/12/1942 tarihine kadar Sultanhamamında Katircioğlu Hanında Müessese zat işleri sefiliğine müracaat etmeleri lâzımdır.

- 1 - Nüfus hüviyet cüzdanı.
- 2 - Askerlik vesikası.
- 3 - Tahsil.
- 4 - Hizmet kâğıdı.
- 5 - Vesika fotoğrafı.

TASARRUF!

Az masrafla eski elbiselerinizi yeni ve modern bir şekilde çeviriniz.

KADIN TERZİHANESİ

Beyoğlu Yeniçarşı Cad. 52/1

Şose ve köprüler İstanbul mntaka müdürlüğünden:

Yollarda çalışan mahkûmlar için bahkçı tipinde ve 52, 54, 56 beden olmak üzere dız boyunda ve şartnamesine tevfiқан beheri 850 kuruş hesabı ile ceman 2250 lira muhammen bedelle 300 adet caket dikitirilmesi açık eksiltmeye konulmuştur. Caketlerin kumaşı idare tarafından verilecektir. Astar, telâsi, düğmeleri, iplik ve sair bîlcümle malzemesi işçiliği ile beraber müteahhilde attır. Eksiltme 24/12/1942 perşembe günü saat 15 de Galatada Karaköy Perşemli sokak Cemast hanında Şose ve Köprüler İst. mntaka müdürlüğü eksiltme komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin 168,75 liralık muvakkat teminatla beraber 2490 No. lu kanun hükümlerine göre ibrazı lâzım gelen vesikaları hamilen muayyen gün ve saatte komisyonuna getirmeli. Nümune ve şartnamesi Malzeme müdürlüğünde görülebilir. (2439)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammed Pey akçisi		L. K.		L. K.		
1017	10	70	35	Çarşı mahallesinde Çukur han alt katta eski 16 yeni 15, 16 No. lu odanın tamamı. (7172)		
185	70	13	55	Hırkal Şerifte eski Molla Ahaveyn yeni Hoca-tveys mahallesinde eski Çukurçesme yeni Ak-şemsettin sokağında eski 21, 23, yeni 39 No. lu arsanın tamamı. (7419)		
809	12	23	25	Sururl mahallesinde Yeşildirek Bakkal sokağında eski 9 yeni 20 No. lu bîlahava dükkanın tamamı.		
218	81	16	43	Kocamustafapaşa'da Allfaklı mahallesinde ve caddesinde eski 35 yeni 73 No. lu üstünde odası olan dükkanın tamamı (6026)		
263	68	19	80	Karagömrükte Karabaş mahallesinde Sofalı Çeşme sokağında eski 47 mükerrer yeni 77 No. taj 99 kapı sayılı hanenin tamamı, (5998)		

Yukarıda mahalle sokak ve kapı No. ları yazılı emlak satılmak üzere 15 gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 24/12/1942 perşembe günü saat 15 de yapılacaktır. İsteklilerin çemberlihta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü Mahlûlât kaleminde müracaatları. (2198)

Türkiye İş Bankası

Küçük Cari Hesaplar
1943 İKRAMIYE PLANI
KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İkramiyeleri

1 adet 1999 Liralık	1999 - Lira
1 » 999 »	999 - »
1 » 888 »	888 - »
1 » 777 »	777 - »
1 » 666 »	666 - »
1 » 555 »	555 - »
1 » 444 »	444 - »
2 » 333 »	666 - »
10 » 222 »	2220 - »
30 » 99 »	2640 - »
60 » 44 »	2640 - »
250 » 22 »	5500 - »
334 » 11 »	3674 - »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Birç oyununda koz nasıl deklare edilir, kağıtlar nasıl oynanır?

YENİ ÇIKAN

BİRİÇ

Kontrakt - Plafon

kitabı bunları açık bir lisanla ve pratik bir tarzda öğretmektedir.
Yazan: Akşam'ın Birç muharriri Nazım Dersan
230 sahife - 150 kuruş
Her kitapçada bulunur.
Satış yeri: SEMİH LÜTFİ KTABEVİ

Milletler, devletler, dinler ihtiralar tarihile inkılap tarihini, sağlık ve güzellik çarelerini, ziraat ve ticarete ait bir çok faydalı yazıları, tren ve deniz yolculuklarını, memleketimize ait bir çok bilgileri, günün en mühim hadiselerini, hava değişmelerini, fırtınaları, bayram ve kandilleri, beş vakit saatleri, takvime dair her türlü yazıları doğru olarak gösteren:

Muhtıralı-Haritalı HAYAT TAKVİMİ

çikti. 72 devletin renkli bandıralarını, 7 renkli 6 haritayı, gayet mükemmel bir muhtıra defterini, 320 sahife en lüzumlu yazıları hâyidir. Taklillerini almamak için:

Hayat Takvimi

adına dikkat etmelidir.
Merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesidir.

Havalarında 50,000 kilometre

Ahmet Emin Yalman'ın Seyahat Notları

Ahmet Emin Yalman; Afrika, İngiltere, Kanada ve Amerika ya yaptığı son heyecanlı ve meraklı seyahatin notlarını kitap şeklinde neşrediyor. Bu kitap, her gün birer forma neşredilmek suretile tamamlanacaktır. İlk forma 18 İkkânun cuma sabahı çıkıyor. On altı sahifelik formanın fiati beş kuruştur. Müvezzilerden arayınız. Formaları her gün alarak bu istifadeli ve eğlenceli kitaba sahip olunuz.

TUNGSRAM
KRIPTON

Kendi bedelini ödeyen ampul!

SEFALİN

NEZLE - GRIP - BAŞ - DIŞ
Ve Bütün Ağrıları Derhal Keser. Her Eczaneden Arayınız.

Mühim ilân
Maliye teftiş heyetinden:
7/12/1942 tarihinde ıera edileceği ilân edilmiş olan maliye müfettiş muaviniği imtihanı 4/2/1943 perşembe gününe talik edilmiştir. Evvelki ilânımızdaki şartları hâiz olup ta şimdide kadar müracaat etmemiş olanların 20/1/1943 tarihine kadar müracaatları ilân olunur. (2094)

Ayakkabı alınacak
D. D. Yolları 8 inci İşletme Komisyonundan: Mecmuu (10200) lira muhammen bedelli tahminen (600) çift ayakkabı mevcut nümunesi ve şartnamesi veçhile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi kapalı zarf usulile 4/1/1943günü saat 16 da İzmir - Alsancakta İşletme binasında komisyonumuzca yapılacaktır. İsteklilerin (765) liralık muvekkat teminat maktubularile teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını aynı gün saat on beşe kadar Komisyon resliline vermeleri lâzımdır. Şartnamesi İşletme kaleminde alınır. (2363)

— Piyasanın her tarafı bana demir parmaklık oldu, bu ne hal?..
— Temiz ve dürüst çalışmayı kendine şiar edtn, havanı temizler, hayalini zengileştirirsin!...

Ellerinizi ve yüzünüzü

Soğuktan muhafaza için

DERMOJEN

kullanınız: Her eczanede bulunur.

DOKTOR - OPERATÖR

ZEKİYE TEMİZEL

Paris Tıp Fakültesinden mezun
DOĞUM ve KADIN hastalıkları
birinci sınıf müteahhası
Pazardan maade saat 15 - 18
Çarşamba fikiraya bedava
Kadıköy, Moda iskelesi 251.
Telefon: 60918

Kazanç ve Buhran vergilerinin ikinci taksiti

Kazanç ve buhran vergilerinin ikinci taksitini bu ayın sonuna kadar ödemek lazımdır. Bu müdet zarfında vergilerini ödemiyen mükelleflerden vergiler yüzde on cezasile alınır. Karileirimizden kazanç ve buhran vergisi mükelleflerinin bu hususta nazarı dikkatini celbederiz.

Hali tasfiyede bulunan

ŞARK

Merkez Ecza

Türk anonim şirketinden

Hali tasfiyede bulunan şirketin aşağıda yazılı ruznamede bulunan hususat hakkında müzakerede bulunmak ve kararlar itihaz etmek üzere 943 senesi ikinci kanun ayının 6 ncı çarşamba günü saat 11 de içtima edileceğinden mezkûr gün ve saatte tasfiye bürosunun bulunduğu Şirkeciye Horasancıyan hanında 6 No. da hissedarların hazır bulunmaları ve içtima gününden bir hafta evvel içtimaa iştirak edecek hissedarların hâmil oldukları hisse senetlerini makbuz mukabilinde büroya tevdi etmeleri veya bir bankaya teslim edilmişli mübeyyin ilmühaber ibraz ve kaydettilmeleri görülen lüzum üzerine tekrar ilân olunur.

- Ruzname:**
- 1 - Mürakip raporunun okunması.
 - 2 - Tasfiye memuru tarafından tanzim olunan raporun okunması ve bilançonun ve hesabatın tetkik ve tasdikı.
 - 3 - Tasfiye memuru zimmetinin ibrası.
 - 4 - Sıhhi sebepten dolayı çekilmek isteyen tasfiye memurunun yerine diğerinin intihabı.

C. T. A. S.
Cam eşya imalâthanesi
Faaliyetine, Su ve Çay bardakları imaline başlamış ve sipariş kabul etmeğe amade bir hale gelmiştir. Şimdilik terçihan mektep, hastane, gazino ve lokantaların talepleri karşılanacaktır. Satış ve sipariş kabul etme mahalli: Yedikule tramvay durağı N. 70 - 72

Yaş meyva ve sebze tarım satış kooperatifleri Birliğinden:

2834 numaralı kanun hükümlerine tevfiakan kurulu Birliğimiz Genel Kurulunun 6 ikinci kanun 1942 çarşamba günü saat 14 de İstanbul Meyva Hâlinde 69 No. dakî merkezinde toplanacağı alâkadarlara ilân olunur. (8939)

- Ruzname**
- 1 - Yönetim ve kontrol kurul raporlarının okunması, --
 - 2 - Bilanço ve fiat farkı hesaplarının tetkik ve tasdikle yönetim kurulunun ibrası,
 - 3 - 1942 - 1943 yılı bütçesinin tetkik ve tasdikı,
 - 4 - Müddeti hitam bulan iki yönetim kurul üyesi yerine ana mukavelenemenin 25 ci maddesi muabince yenilerinin intihabı,
 - 5 - İki kontrol intihabı ve ücretlerinin tayıni,
 - 6 - Yönetim kurul raporunda yazılı hususatin müzakere ve karara raprı.

Beyoğlu yabancı As. Ş. Başkanlığından:

- 1 - 340 Dğ. mükelliflerin ilk ve son yoklamaları birlikte olarak 22/12/1942 gününden itibaren şubemizde başlıyacaktır. 2 - 340 doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tâbi yabancı erlerden Beyoğlu ve Beşiktaş semtlerinde oturanların tek günleri öğleye kadar nüfus cüzdanı ve dört adet fotografıa, buldukları semtin emniyetince, tasdik edilecek ikamet senedi ile birlikte şubeye gelmeleri, 3 - 338 doğumlularla muameleye tâbi tutulan erlerin de 340 doğumlularla şubeye müraacaatları ilân olunur.

DEVA

KAŞELERİ BAŞ, DiŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA, Ve bütün ağrıları derhal keser

Şhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

MUJDE!

Senelerdenberi Sahnelerde görünmeyen büyük Ses yıldız

MUALLA ve arkadaşları
Her akşam Taksim **KRİSTAL**'da
ABBASE MUAZZAM REVÜ

Bağdat saraylarında cereyan etmiş, büyük bir aşk sahnesi

Yazan: **ZİYA ŞAKİR**

Baş rollerde: **İSMAİL DÜMBÜLLÜ** - Mukadder

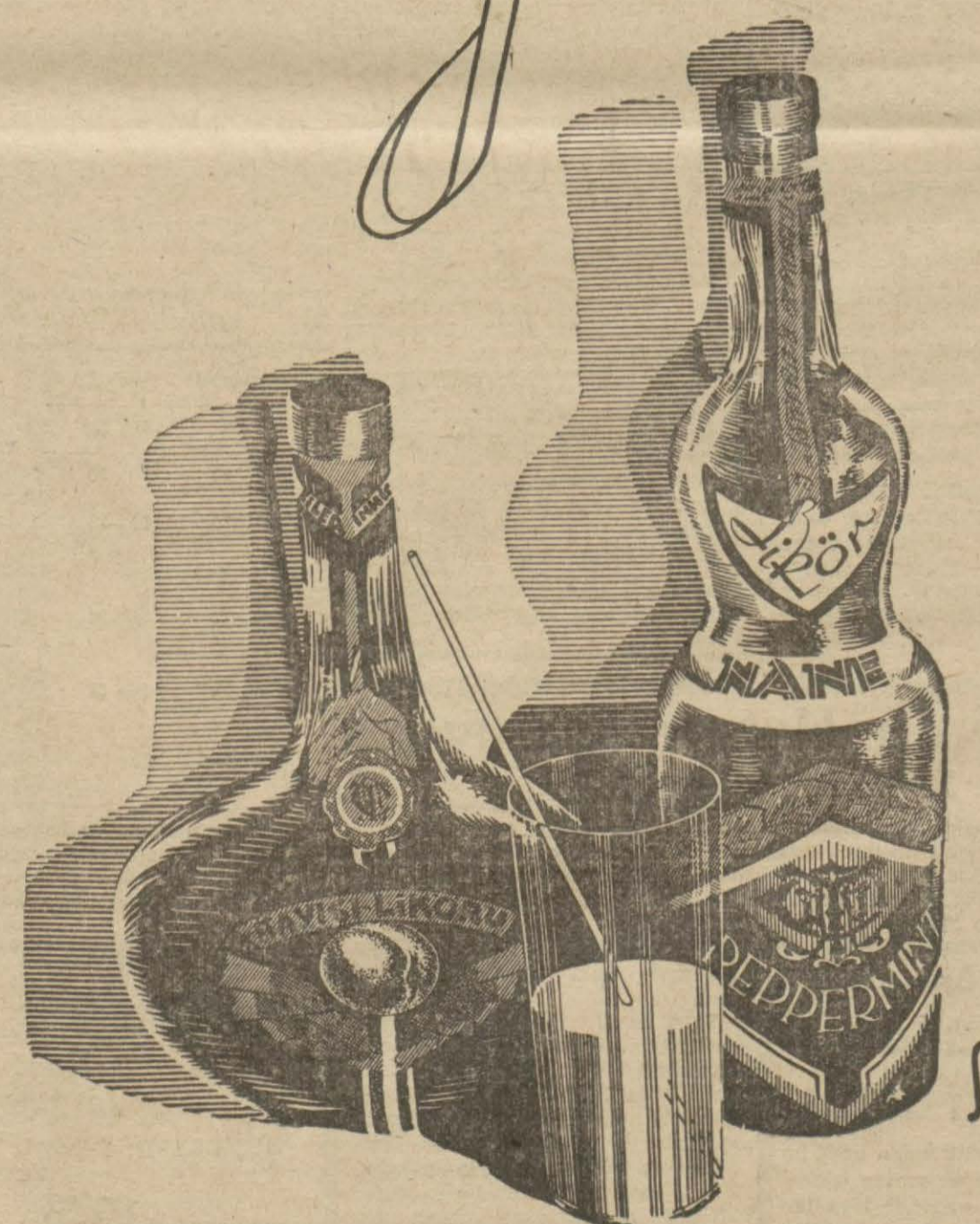
DİKKAT: Bayram günleri ve her pazar saat 15 ten 19 a kadar tekmil programla

İÇKİSİZ AİLE MATİNESİ

Telefon: 40099

Misafir gelince

SODALI LİKÖR
İKRAM EDİNİZ

Milli Piyango
943
YILBAŞI FEVKALADE ÇEKİLSİ
100,000 LİRA
İYİKİ TAM BİLET ALMIŞIM!

Yeni
BLAUPUNKT
RADYOLARINI DİNLEYİNİZ

HER YERDE İSRARLA HAZIR
Traş bıçaklarını arayınız.

KİMYAGER Hüsameddin
İdrak, kan ve sair tahliller. Eminönü, Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı 2 ci kat No. 6

Dr. İbrahim Denker
Balıklı Hast. Dabilye Mütebassısı Beyoğlu Ağacamlı, Sakızağacı, Cöplükçeşme sokak No. 13. Tel: 42468.

Kabatag lisesi satılma komisyonundan:
Okulumus için 80 adet talebe sırasının yaptırılması eksiltmeye konmuştur. Nümune ve çarname okul idaresindedir. İlk teminat 75 liradır. Eksiltme 22/12/1942 salı gü nüsaat 15 de Beyoğlunda Lisesiz muhasebeciliğinde yapılacaktır. (2087)